Пралетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 25 (6302) 1 лютага 1939 г., серада ЦАНА 10 КАП.

К восемнаццатаму з'езду ВКП(б)

ТРЭЦІ ПЯЦІГАДОВЫ ПЛАН РАЗВІЦЦЯ НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ СССР

(1938—1942 г.г.)

Тэзісы даклада тав. В. МОЛАТАВА на XVIII з'ездзе ВКП(б), адобраныя ў асноўным Палітбюро ЦК ВКП(б)

2-гі ПУНКТ ПАРАДКУ ДНЯ З'ЕЗДА

I. Ітогі другой пяцігодкі і асноўныя задачы трэцяга пяцігадовага плана

1. У рэзультаце паспяховага выканання другога пяцігадовага плана (1933—1937 г.г.) у СССР вырашана **асноўная гістарычная задача** другой пяцігодкі — канчаткова ліквідаваны ўсе эксплуататарскія класы, поўнасцю знішчаны прычыны, парадзжаючыя эксплуатацыю чалавека чалавекам і падзел грамадства на эксплуататараў і эксплуатуемых. Рашана труднейшая задача сацыялістычнай рэвалюцыі: завершана калектывізацыя сельскай гаспадаркі, калгасны лад канчаткова ўмацаваўся. У нашай краіне «ажыццёулена ў асноўным першая фаза комунізма — сацыялізм» (Сталін). Перамога сацыялізма законадаўча замацавана ў новай Канстытуцыі СССР.

Сацыялістычная — дзяржаўная і кааператыўна-калгасная — уласнасць на вытворчыя фонды, на прылады вытворчасці і вытворчыя пабудовы, к канцу другой пяцігодкі складала 98,7 процанта ўсіх вытворчых фондаў у нашай краіне. Сацыялістычная сістэма вытворчасці стала безраздзельна панаваць ва ўсёй народнай гаспадарцы СССР: па валавой прадукцыі прамысловасці яна складала — 99,8 процанта, па валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі, уключаючы асабістую падсобную гаспадарку калгаснікаў, — 98,6 процанта, па таваразвароту — 100 процантаў.

У адпаведнасці з адбыўшайся сацыялістычнай перабудовай эканомікі краіны, змянілася і класавая структура савецкага грамадства. Занятыя ў сацыялістычнай гаспадарцы СССР рабочыя і служачыя складалі ў 1937 годзе ў саставе ўсяго насельніцтва краіны — 34,7 процанта; калгаснае сялянства, разам з кааперыраванымі саматужнікамі, — 55,5 процанта; армія, навучаючыяся, пенсіянеры і іншыя — 4,2 процанта. Такім чынам, ужо тады 94,4 процанта насельніцтва краіны было занята ў сацыялістычнай гаспадарцы або цесна звязана з ёю. Астатняя частка насельніцтва: сяляне-аднаасобнікі, некааперыраваныя саматужнікі і рамеснікі складала толькі 5,6 процанта насельніцтва. З таго часу гэта частка насельніцтва яшчэ больш паменшылася.

Сацыялістычнае грамадства ў СССР састаіць цяпер з двух дружаственных адзін аднаму класаў — з рабочых і сялян, грані паміж якімі, а таксама паміж гэтымі класамі і інтэлігенцыяй, сціраюцца, паступова знікаюць. Працоўныя СССР ў пераважаючай масе з'яўляюцца актыўнымі і свядомымі будаўнікамі бяскласавага сацыялістычнага грамадства, комунізма. Перамога сацыялізма ў СССР забяспечыла нябачанае раней нідзе ўнутранае маральнае і палітычнае адзінства народа, маральна-палітычнае адзінства працоўных пад сцягам і кіраўніцтвам комуністычнай партыі і Савецкай улады, здольнае не толькі пакончыць з астаткамі варожых класаў, з іх чужымі ўплывамі і даць адпор усякім варожым замахам звонку, але і з'яўляючаеся лепшай гарантыяй далейшага росту і росквіту нашай радзімы, гарантыяй перамогі комунізма ў нашай краіне.

2. Галоўная і рашаючая **гаспадарчая задача** другой пяцігодкі — завяршэнне тэхнічнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі СССР — у асноўным выканана.

Карэнным чынам абнавіўся вытворча-тэхнічны апарат краіны. Звыш 80 процантаў усёй прадукцыі прамысловасці атрымана ў 1937 годзе з новых прадпрыемстваў, пабудаваных або цалкам рэканструіраваных за першую і другую пяцігодкі; каля 90 процантаў усіх дзеючых у сельскай гаспадарцы трактараў і камбайнаў выпушчаны савецкай прамысловасцю ў другой пяцігодцы. Заданні другой пяцігодкі ў галіне прамысловасці і транспарта выкананы датэрмінова. Другая пяцігодка выканана прамысловасцю к 1 красавіка 1937 года, гэта значыць у 4 годы і 3 месяцы пры чым і ў другой пяцігодцы асабліва быстра расла цяжкая прамысловасць. Другая пяцігодка па перавозках чыгуначнага транспарта з перавышэннем выканана ў 4 годы. Перавыканаы таксама важнейшыя заданні другой пяцігодкі па прадукцыі сельскай гаспадаркі: па зярну, па бавоўне.

У параўнанні з 1932 годам — в апошнім годам першай пяцігодкі — прадукцыя прамысловасці ў 1937 годзе вырасла на 120 процантаў пры заданні па другому пяцігадоваму плану ў 114 процантаў прыросту. Сярэднегадовыя тэмпы прыросту валавой прадукцыі прамысловасці ў другой пяцігодцы складалі 17,1 процанта супроць намечаных па плану 16,5 процанта.

Ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі СССР вырасці выдатныя кадры, паспяхова авалодваючыя новай тэхнікай. Буйнейшым пераможам другой пяцігодкі з'яўляецца стварэнне значных, патрабных для ўсіх галін сацыялістычнага будаўніцтва, кадраў савецкай інтэлігенцыі і шырокае вылучэнне новых кіруючых работнікаў з партыйных і непартыйных бальшавікоў ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі.

Поспехі, дасягнутыя ў галіне асваення новай тэхнікі, атрымалі яркае выражэнне ў стаханаўскім руху. Разгортванне сацыялістычнага спаборніцтва і яго вышэйшай формы — стаханаўскага руху — прывяло да магутнага ўздыму прадукцыйнасці працы ў прамысловасці і ў іншых галінах народнай гаспадаркі. Прадукцыйнасць працы ў прамысловасці за другую пяцігодку павялічылася на 82 процанта супроць 63 процантаў па плану, а ў будаўніцтве прадукцыйнасць працы за гэты перыяд павялічылася на 83 процанта супроць 75 процантаў па плану другой пяцігодкі. Уздым стаханаўскага руху і шматлікія [illegible] сацыялістычнага спаборніцтва стахаНаўцаў [illegible] ўдарнікамі [illegible] прад[illegible]вання [illegible] на[illegible]вах, што [illegible] высо[illegible] пра[illegible] магутнага [illegible].

Каб забяспечыць выкананне другога пяцігодкі, [illegible] на было арганізаваць барацьбу з астаткамі варожых класаў, з ворагамі народнай [illegible] будаўніцтва [illegible]. Для гэтага [illegible] ўсё, [illegible] арганізаваць [illegible] ўмацаванне [illegible] дзяржаўнай [illegible] су[illegible] шкоднікаў [illegible] класа[illegible] супроць [illegible] капіталістычнага [illegible] здраднікаў [illegible] ка-бухарынскіх [illegible] межны[illegible] і фа[illegible] школьнікаў [illegible] ра[illegible] шпіёнскую [illegible] СССР. [illegible] Разгром [illegible] банд [illegible] іншых і [illegible] яшчэ больш [illegible] сацыялістычнага [illegible] у нашай краіне.

3. Пастаўленая другой пяцігодкай планам задача **ўздыму матэрыяльна-культурнага ўзроўню працоўных**, павышэння ўзроўню народнага спажывання ў 2 разы — у асноўным выканана.

Колькасць рабочых і служачых па ўсіх галінах народнай гаспадаркі вырасла за [illegible] на 17,6 процанта. Сярэднегадавая заработная плата рабочых і служачых па ўсёй народнай гаспадарцы вырасла ў 1937 годзе, у параўнанні з 1932 годам, на 113,5 процанта, што азначыць больш чым у два разы. Фонд заработнай платы рабочых і служачых, замест устаноўленага па плану другой пяцігодкі павелічэння на 55 процантаў, вырас на 150 процантаў, гэта значыць больш чым у 2,5 раза. Дзяржаўныя расходы на культурна-бытавое абслугоўванне рабочых і служачых (сацыяльнае страхаванне, ахова здароўя і т. п.) павялічыліся за 4 годы з 4,4 мільярда рублёў да 14 мільярдаў рублёў, гэта значыць больш, чым у тры разы. [illegible] за годы другой пяцігодкі [illegible] калгаснікаў. [illegible] калгасаў павялічыўся за чатыры годы (1933—1937) [illegible] грашовыя даходы калгаснікаў [illegible] павялічыліся [illegible].

У 1937 годзе вытворчасць прадметаў шырокага спажывання, у параўнанні з 1932 годам, вырасла больш чым у [illegible] прадуктаў [illegible] спажывання [illegible] Дзяржаўна-кааператыўнага таваразвароту [illegible] ярда рублёў у 1932 годзе да 143,7 мільярда рублёў у 1937 годзе. Невыкананне заданняў другой пяцігодкі па зніжэнню рознічных цэн на тавары шырокага спажывання перакрыта значна большым, чым прадугледжана пяцігодкай, павышэннем размераў заработнай платы рабочых і служачых, а таксама адбыўшымся значным павелічэннем грашовых даходаў калгасаў і калгаснікаў.

За годы другой пяцігодкі ў СССР праведзена сапраўдная культурная рэвалюцыя. Колькасць навучаючыхся ў пачатковай і сярэдняй школе вырасла з 21,3 мільёна да 29,4 мільёна, прычым колькасць навучаючыхся ў 5—7 класах падвоілася, а колькасць навучаючыхся ў 8—10 класах павялічылася ў 15 разоў. Колькасць навучаючыхся ў вышэйшых навучальных установах узнялася да 550 тысяч. Разгарнулася культурнае будаўніцтва і ва ўсіх іншых галінах.

Ва ўсіх Саюзных рэспубліках СССР дасягнуты значныя поспехі ў справе індустрыялізацыі і ўздыму матэрыяльна-культурнага ўзроўню насельніцтва, у стварэнні нацыянальных большэвіцкіх кадраў, ва ўздыме ўсёй нацыянальнай, сацыялістычнай па зместу, культуры. Асабліва вялікія былі тэмпы матэрыяльнага і культурнага ўздыму ў народаў савецкага Усхода.

4. На аснове пераможнага выканання другога пяцігадовага плана і дасягнутых поспехаў сацыялізма, СССР уступіў у трэцім пяцігоддзі ў новую паласу развіцця, у паласу **завяршэння будаўніцтва бяскласавага сацыялістычнага грамадства і паступовага пераходу ад сацыялізма да комунізма**, калі рашаючае значэнне набывае справа комуністычнага выхавання працоўных, пераадаленне перажыткаў капіталізма ў сазнанні людзей — будаўнікоў комунізма.

Нельга, аднак, пераўменшаць труднасцей рашэння гэтай гігантскай задачы, асабліва ва ўмовах варожага капіталістычнага акружэння. Тым больш, што не гледзячы на паспяховае выкананне першай і другой пяцігодкі, не гледзячы на рэкордныя тэмпы развіцця нашай прамысловасці, не гледзячы на тое, што па тэхніцы вытворчасці прамысловасць СССР перагнала перадавыя капіталістычныя краіны — не гледзячы на ўсё гэта, мы яшчэ не дагналі ў **эканамічных** адносінах найбольш развітыя капіталістычныя краіны.

СССР ператварыўся ў незалежную эканамічна краіну, забяспечваючую сваю гаспадарку і патрэбы абароны ўсім неабходным тэхнічным узбраеннем. Па тэмпах свайго развіцця прамысловасць СССР стаіць на першым месцы ў свеце. У той час як прамысловасць капіталістычных краін пасля пачаўшагася ў канцы 1929 года найцяжэйшага эканамічнага крызіса дасягнула ў 1937 годзе ледзь 103,5 процанта ад ўзроўню 1929 года, а з другой палавіны 1937 года, пад ударамі новага крызіса, зноў скацілася ўніз, — уся буйная і дробная прамысловасць СССР у 1937 годзе дасягнула 371 процанта ад ўзроўню 1929 года, а сама буйная прамысловасць СССР — 428 процантаў ад гэтага ўзроўню, што ў параўнанні з даваенным часам азначае павелічэнне прадукцыі буйнай прамысловасці больш чым у 7 разоў. У 1938 годзе прадукцыя ўсёй прамысловасці СССР павялічылася ў адносінах да папярэдняга года яшчэ на 11 процантаў і дасягнула 412 процантаў да ўзроўня 1929 года, а па буйнай прамысловасці нават 477 процантаў да ўзроўня 1929 года, — у той час як у краінах капіталізма ў 1938 годзе прамысловая прадукцыя скарацілася на 13,5 процанта супроць папярэдняга года і ўпала да 91 процанта ад узроўня 1929 года.

У процілегласць капіталізму, дзе, пры вялікай нераўнамернасці развіцця па краінах, за апошняе дзесяцігоддзе ў прамысловасці ў цэлым не было росту, а адбылося прыкметнае паменшанне прамысловай вытворчасці, — у СССР мы мелі няўхільны і быстры ўздым прамысловасці, высокія **тэмпы росту** прамысловай прадукцыі з года ў год. З прычыны таго, аднак, што ў мінулым наша краіна была крайне адсталай у эканамічных адносінах, **узровень развіцця** прамысловасці СССР у сэнсе размераў вытворчасці на душу насельніцтва і цяпер яшчэ значна ніжэй найбольш развітых у тэхніка-эканамічных адносінах капіталістычных краін Еўропы і ЗША. Вядома, што на душу насельніцтва ў нашай краіне прыходзіцца значна менш прамысловай прадукцыі, чым у такіх краінах, як Злучаныя Штаты Амерыкі, Англія, Германія, Францыя. Так, напрыклад, к канцу другой пяцігодкі **на душу насельніцтва** ў СССР прыходзілася: **электраэнергіі** ў два з лішнім раза менш, чым у Францыі, амаль у тры разы менш, чым у Англіі, у тры з палавінай раза менш, чым у Германіі, у пяць з палавінай разоў менш, чым у ЗША; **чыгуна** — у два з лішнім раза менш, чым у Англіі і Францыі, у два з палавінай раза менш, чым у Германіі, у тры разы менш, чым у ЗША; **сталі** прыходзілася амаль у два разы менш, чым у Францыі, амаль у тры разы менш, чым у Англіі і Германіі амаль у чатыры разы менш, чым у ЗША; **каменнага вугалю** на душу насельніцтва ў СССР прыходзілася нямнога менш, чым ва Францыі і значна менш, чым у ЗША, Англіі і Германіі.

СССР усё яшчэ адстае па размерах вытворчасці на душу насельніцтва таксама такіх прамысловых тавараў, як тканіны, папера, мыла і некаторыя іншыя.

Гэта недастатковасць размераў прамысловай вытворчасці СССР, у параўнанні з найбольш развітымі ў тэхніка-эканамічных адносінах капіталістычнымі краінамі, павінна быць поўнасцю ліквідавана, каб забяспечыць канчатковы поспех комунізма ў яго гістарычным спаборніцтве з капіталізмам.

5. Цяпер, калі СССР склаўся як сацыялістычная дзяржава, закончыў у асноўным тэхнічную рэканструкцыю народнай гаспадаркі і па ўзроўню тэхнікі вытворчасці ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы стаіць уперадзе любой капіталістычнай краіны Еўропы, — цяпер мы можам і павінны ва ўвесь рост практычна паставіць і ажыццявіць рашэнне асноўнай эканамічнай задачы СССР: **дагнаць і перагнаць таксама ў эканамічных адносінах найбольш развітыя капіталістычныя краіны Еўропы і Злучаныя Штаты Амерыкі**, канчаткова рашыць гэту задачу на працягу бліжэйшага перыяда часу.

Для гэтага неабходзен далейшы значны рост тэхнічнага ўзбраення ўсіх галін народнай гаспадаркі і, значыцца, усямернае развіццё машынабудаўніцтва і ўсёй цяжкай прамысловасці, рашучае паляпшэнне ўсёй арганізацыі і тэхналогіі вытворчасці з шырокім унядрэннем навейшых дасягненняў навукі і вынаходстваў, колькасны і, асабліва, якасны рост вытворчых кадраў і высокае асваенне тэхнікі ў прамысловасці, на транспарце і ў сельскай гаспадарцы. У адпаведнасці з указаннем Лэніна аб тым, што «прадукцыйнасць працы, гэта, у апошнім ліку, самае важнае, самае галоўнае для перамогі новага грамадскага ладу», мы павінны забяспечыць усямернае разгортванне сацыялістычнага спаборніцтва і стаханаўскага руху, няўхільнае ўмацаванне працоўнай дысцыпліны ва ўсіх прадпрыемствах і ўстановах, ва ўсіх калгасах, мы павінны забяспечыць дастойную сацыялістычнага грамадства высокую прадукцыйнасць працы рабочых, сялян, інтэлігенцыі.

Разам з тым неабходна забяспечыць такі рост народнага дахода і развіццё таваразвароту, каб за годы трэцяй пяцігодкі **ўзняць народнае спажыванне ў паўтара—два разы.** Для гэтага, побач з узмоцненым уздымам цяжкай і абароннай індустрыі, неабходна разгарнуць работу па ўзняццю вытворчасці тавараў шырокага спажывання і харчовых прадуктаў, а таксама забяспечыць магчымасць адпаведнага росту рэальнай заработнай платы рабочых і служачых, росту даходаў калгаснікаў.

У адпаведнасці з гэтымі асноўнымі задачамі трэцяй пяцігодкі, неабходна забяспечыць значны ўздым культурнага ўзроўню ўсёй масы працоўных горада і вёскі, ажыццявіць буйны крок наперад у гістарычнай справе **ўзняцця культурна-тэхнічнага ўзроўню рабочага класа**, перадавой і кіруючай сілы сацыялістычнага грамадства, **да ўзроўня работнікаў інжынерна-тэхнічнай працы.**

Гіганцкі рост прамысловасці і ўсёй народнай гаспадаркі ў трэцяй пяцігодцы і неабходнасць забеспячэння яе далейшага бесперабойнага ўздыму ў адпаведнасці з агульнадзяржаўным планам, асабліва ва ўмовах нарастання агрэсіўных сіл імперыялізма ў знешнім акружэнні СССР патрабуюць **стварэння буйных дзяржаўных рэзерваў**, перш за ўсё, па паліву, электраэнергіі і некаторых абаронных вытворчасцях, а таксама па развіццю транспарта, з правільным размяшчэннем па адпаведных раёнах краіны, ўстраненнем непрадукцыйных і далёкіх перавозак і забеспячэннем асноўных эканамічных ачагоў краіны максімальнай колькасцю рэсурсаў на месцы.

XVIII з'езд ВКП(б) зацвярджае наступныя заданні трэцяга пяцігадовага плана развіцця народнай гаспадаркі СССР, прадстаўленага дзяржаўнай планавай камісіяй СССР і прынятага Цэнтральным Камітэтам ВКП(б) і Советам Народных Камісараў СССР.

II. План росту вытворчасці па трэцяй пяцігодцы

1. Устанавіць **аб'ём прадукцыі** па ўсёй прамысловасці СССР у 1942 годзе, на апошні год па трэцяй пяцігодцы, у 180 мільярдаў рублёў (у цэнах 1926—1927 г.г.) супроць 95,5 мільярда рублёў у 1937 годзе, гэта значыць рост прамысловай прадукцыі за трэцюю пяцігодку на 88 процантаў.

Сярэднегадовы тэмп росту прамысловай прадукцыі СССР у трэцяй пяцігодцы ўстанавіць у 13,5 процанта, прычым сярэднегадовы прырост па вытворчасці сродкаў вытворчасці ўстанавіць — 15,2 процанта, а па вытворчасці прадметаў спажывання—11 процантаў.

2. Вызначыць наступны размер прадукцыі па важнейшых **галінах прамысловасці** на канец трэцяй пяцігодкі, гэта значыць у 1942 годзе:

		1942 г.	1942 г. у процантах к 1937 г.
Уся прамысловасць (у цэнах 1926/27 г.) у млрд. руб.		180	188
У т. л.: вытворчасць сродкаў вытворчасці		112	203
Вытворчасць прадметаў спажывання		68	169
Машынабудаўніцтва і металаапрацоўка (у цэнах 1926/27 г.) млрд. руб.		62	225
Паравозы магістральныя (у пераводзе на ўмоўныя «Э» і «СУ») шт.		2.090	132
Вагоны таварныя ў 2-осным вылічэнні	тыс. шт.	90	153
Аўтамабілі	тыс. шт.	400	200
Электраэнергія	млрд квтг.	75	206
Каменны вугаль	млн. тон	230	181
Нафта сырая з газам	»	54	177
Торф	»	49	206
Чыгун	»	22	152
Сталь	»	27,5	156
Пракат	»	21	162
У т. л. якасны	»	5	199
Хімічная прамысловасць (у цэнах 1926/27 г.)	млрд. руб.	13,4	227
Цэмент	млн. тон	10	183
Вывазка дзелавой драўніны	млн. $м^3$	200	180
Піламатэрыялы	»	45	156
Папера	тыс. тон	1.300	156
Баваўняна-папяровая тканіна	млн. мет.	4.900	142
Шарсцяныя тканіны	»	175	167
Абутак скураны	млн. пар	235	143
Цукар-пясок	тыс. тн.	3.500	144
Кансервы	млн. банак	1.800	206

3. Усямерным развіццём **машынабудаўніцтва**, якому належыць вядучая роля ў тэхнічным узбраенні народнай гаспадаркі, забяспечыць унядрэнне перадавой тэхнікі ва ўсе галіны народнай гаспадаркі і для ўсіх відаў абароны СССР, у адпаведнасці з сучаснымі патрабаваннямі дзяржавы. Павялічыць прадукцыю машынабудаўніцтва к канцу трэцяй пяцігодкі ў 2,25 раза, гэта значыць значна вышэй агульнага росту прамысловасці. Забяспечыць вытворчасць усіх відаў станкоў, рашуча павысіўшы ўдзельную вагу высокапрадукцыйных і спецыяльных станкоў, асабліва аўтаматаў і поўаўтаматаў. Павялічыць выпуск металарэжучых станкоў да 70 тыс. штук у 1942 годзе супроць 36 тысяч штук у 1937 годзе, давёўшы асартымент станкоў да 800 тыпаразмераў.

Пераадалець адноснае адставанне энергетычнага машынабудаўніцтва ад усё растучых патрэбнасцей народнай гаспадаркі СССР. Павялічыць выпуск паравых турбін за пяцігоддзе ў 4,8 раза, паравых катлоў — у 4,6 раза. Усямерна расшырыць і павялічыць удзельную вагу ў вытворчасці сярэдніх і дробных турбін магутнасцю ў 12 тысяч кіловат і ніжэй. Асвоіць вытворчасць магутных гідратурбін для Куйбышэўскага гідравузла.

Асаблівую ўвагу аддаць развіццю вытворчасці лакамабіляў, стацыянарных і судназых дызеляў, у першую чаргу быстраходных, а таксама рухавікоў, працуючых на газе. Перавесці на газагенератары ўсе машыны на лесазагатоўках, а таксама значную частку трактарнага парка сельскай гаспадаркі і аўтамабільнага парка.

Пераадалець адставанне ў вытворчасці будаўнічых машын і механізмаў, а таксама ў выпуску будаўнічага інструмента.

Фарсіраваць вытворчасць складанай апаратуры і абсталявання для хімічнай прамысловасці і поўнасцю забяспечыць яе магутны рост. Асвоіць вытворчасць новых тыпаў машын для баваўняна-папяровых і шарсцяных фабрык, ліквідаваць адставанне вытворчасці прадзільнага абсталявання, павялічыўшы выпуск ватэраў к канцу пяцігодкі ў шэсць разоў. Забяспечыць марскі і акіянскі транспарт усімі відамі сучасных суднаў і стварыць вытворчыя магутнасці для суднабудаўніцтва, дастатковыя для забеспячэння айчыннай вытворчасцю растучых патрэбнасцей марскога і рачнога транспарта СССР. Расшырыць вытворчасць апаратуры аўтаматычнага і тэлемеханічнага кіравання.

4. Усямерна развіць **вугальную і нафтавую** галіны прамысловасці, якія з'яўляюцца паліўнай базай усёй народнай гаспадаркі краіны. Развіць здабычу вугалю да ўзроўню, забяспечваючага не толькі пакрыццё бягучых патрэбнасцей краіны, але і стварэнне гаспадарчых запасаў і дзяржаўных рэзерваў. Забяспечыць найбольш высокія тэмпы здабычы вугаляў у вугальных раёнах Урала, Падмаскоўным басэйне, на Далёкім Усходзе і Сярэдняй Азіі і павялічыць у іх здабычу вугалю за трэцюю пяцігодку: па Уралу — у 2,8 раза, па Падмаскоўнаму басейну—у 2,4 раза, па Далёкаму Усходу — у 2,5 раза і па Сярэдняй Азіі— у 4,4 раза. Павялічыць здабычу бурых вугаляў за перыяд трэцяга пяцігадовага плана ў 2,6 раза. Стварыць новыя базы здабычы мясцовых вугаляў ва ўсіх раёнах краіны, дзе ёсць хоць-бы невялікія месцанараджэнні, і па меры іх развіцця пераводзіць прадпрыемствы мясцовай прамысловасці, комунальныя прадпрыемствы, школы, больніцы і ўстановы з далёкапрывазнага на мясцовае паліва. Завяршыць комплексную механізацыю здабычы вугалю ва ўсіх вугальных раёнах краіны і арганізаваць здабычу вугалю на аснове ўнядрэння ва ўсіх вугальных раёнах краіны графіка цыклічнай работы — асновы стаханаўскай прадукцыйнасці працы шахцёраў.

(ПРАЦЯГ НА 2-й СТАР.)

Працяг тэзісаў даклада тав. В. МОЛАТАВА

Стварыць у раёне паміж Волгай і Уралам новую нафтавую базу — «Другое Баку». Праграму нафтаздабычы і нафтаперапрацоўкі забяспечыць быстрым развіццём геолага-разведачных работ, унядрэннем высокай тэхнікі здабычы і перапрацоўкі нафты: вярчальны спосаб бурэння, бурэнне пад даўленнем, кампрэсарная і глыбіннанасосная здабыча, закрыты метад эксплаатацыі з улаўліваннем і атрыманнем бензіна з газа. Пабудаваць сетку нафтаправадаў і нафтабаз, асабліва ва ўсходніх раёнах СССР.

Разгарнуць тарфяную прамысловасць, асабліва ў такіх абласцях, як Іванаўская, у мэтах скарачэння перавозак вугаляў на далёкую адлегласць, а таксама ўсямерна ўзмацніць скарыстанне сланцаў.

Шырока разгарнуць **газіфікацыю** ўсіх відаў паліва і падземную газіфікацыю вугаляў, ператварыўшы ў трэцяй пяцігодцы падземную газіфікацыю вугаляў у самастойную галіну прамысловасці. Павялічыць здабычу газа з нафтавых і чыста-газавых месцанараджэнняў за трэцюю пяцігодку ў 3,5 раза. Пабудаваць і ўвесці ў эксплаатацыю рад прамысловых станцый падземнай газіфікацыі ў Данбасе, у Падмаскоўным басейне і на Усходзе СССР са скарыстаннем атрымліваемага газа для энергетыкі, хімічнай прамысловасці і комунальнай гаспадаркі. Развіць скарыстанне коксавых і доменных газаў шляхам будаўніцтва сеткі магістральных газапровадаў, у першую чаргу ў Данбасе.

Стварыць прамысловасць штучнага вадкага паліва на аснове гідрыравання цвёрдага паліва, у першую чаргу на Усходзе, а таксама сінтэза вадкага паліва з газа.

5. У галіне электрагаспадаркі ліквідаваць маючуюся частковую дыспрапорцыю паміж вялікім ростам прамысловасці і недастатковым павелічэннем магутнасцей электрастанцый з тым, каб рост электрастанцый апярэджваў не толькі рост прамысловасці, але і забяспечваў стварэнне значных рэзерваў электрычных магутнасцей. У адпаведнасці з гэтым павялічыць агульную магутнасць электрастанцый за пяцігоддзе ў 2,1 раза. У будаўніцтве цеплавых электрастанцый перайсці да невялікіх і сярэдніх электрастанцый у 25 тысяч кілават і ніжэй. Асудзіць, як няправільнае і шкоднае для народнай гаспадаркі, захапленне буйнымі электрастанцыямі ва ўшчэрб невялікім і сярэднім. Магутнасць раённых цеплавых электрастанцый зацвярджаць Ураду ў кожным асобным выпадку. Шырока ўнядрыць навейшую энергетычную тэхніку, высокае даўленне і перагрэў пару, прымяненне навейшых цеплафікацыйных турбін і аўтаматызацыю асноўных вытворчых працэсаў электрастанцый і сецявой гаспадаркі.

6. Ператварыць **хімічную прамысловасць** у адну з вядучых галін прамысловасці, поўнасцю задавальняючых патрэбнасці народнай гаспадаркі і абароны краіны. Трэцяя пяцігодка—пяцігодка хіміі. З'езд пастанаўляе павялічыць прадукцыю хімічнай прамысловасці ў 2,3 раза, гэта значыць значна вышэй росту прамысловасці ў цэлым. Значна павялічыць вытворчасць серна азотнай кіслаты, сінтэтычнага аміяка, штучнага валакна і пластычных мас. Стварыць новыя галіны арганічнага сінтэза (сінтэтычны спірт, уксусная кіслата і інш.) на аснове скарыстання пабочных прадуктаў нафтаперапрацоўкі, вытворчасці каучука, кокса і прыродных газаў. Забяспечыць ва ўсіх галінах хімічнай прамысловасці цвёрды тэхналагічны рэжым і няўхільнае ўнядрэнне навейшых дасягненняў: інтэнсіфікацыя хімічнай вытворчасці, пераход з перыядычнага працэса на бесперапынны, скарыстанне высокіх даўленняў, развіццё электрахімічных метадаў. Механізаваць працаёмкія работы ў хімічнай прамысловасці, развіць аўтаматызацыю вытворчасці.

7. У галіне **чорнай металургіі**, развіццё якой у многім вызначае рост усёй прамысловасці і народнай гаспадаркі і таму патрабуе асобых пастаянных клопатаў аб павелічэнні вытворчых магутнасцей, дабіцца няўхільнага і сур'ёзнага ўздыму вытворчасці. Трэцяя пяцігодка — пяцігодка спецыяльных сталей. З'езд пастанаўляе павялічыць выпуск якаснага пракату ў два разы і забяспечыць рэзкае павелічэнне выпуску спецыяльных сталей: цвёрдых сплаваў, нэржавеючых, кіслота- і жараўпорных, інструментальных прэцэзійных, трансфарматарных, а таксама ферасплаваў. Шырока разгарнуць выплаўку драўнінна-вугальных чыгуноў з чыстых ад серы і фосфара руд. Ліквідаваць шкодніцкую спецыялізацыю пракатных станаў, прыводзячую да сустрэчных і далёкіх перавозак метала, і забяспечыць на асноўных металургічных базах краіны пракат усіх найбольш ходавых сартоў метала. Стварыць на Далёкім Усходзе новую металургічную базу з поўным металургічным цыклам для забеспячэння ўсіх патрэбнасцей машынабудаўніцтва на месцы. Павялічыць за пяцігоддзе ўдзельную вагу ўсходніх раёнаў Саюза ў выплаўцы чыгуна з 28 да 35 процантаў ад агульнай выплаўкі ў краіне.

8. Павялічыць вытворчасць **каляровых металаў** да размераў, забяспечваючых задавальненне быстрарастучых патрэбнасцей народнай гаспадаркі і абароны краіны. У 1942 годзе выплаўку чорнай медзі павялічыць у 2,8 раза, выплаўку алюмінія (уключаючы сілумін) — у 3,3 раза ў параўнанні з 1937 годам. Забяспечыць высокія тэмпы вытворчасці свінца, цынка, нікеля, волава, магнія, вальфрама, малібдэна. Шырока ўнядрыць замяніцелі каляровых металаў ва ўсіх галінах машынабудаўніцтва.

9. Пакончыць з адставаннем **лясной прамысловасці**. Ажыццявіць шырокую комплексную механізацыю ўсіх вытворчых працэсаў лесазагатовак на базе газагенератараў і паравых рухавікоў. Максімальна скарыстаць сезонныя перавагі зімовых лесазагатовак, адначасова забяспечваючы круглагадовыя загатоўкі драўніны. Стварыць на лясных біржах буйныя запасы лесу натуральнай сушкі. Усямерна развіць папяровую лесахімічную прамысловасць, асабліва гідроліз драўніны.

10. З'езд пастанаўляе павялічыць вытворчасць прадметаў шырокага спажывання ў трэцяй пяцігодцы ў 1,7 раза.

У лёгкай прамысловасці поўнасцю скарыстаць узрослыя рэсурсы сыравіны для павелічэння вытворчасці, расшырэння асартымента і павышэння якасці прадукцыі, з адначасовым стварэннем неабходных запасаў сыравіны. Ліквідаваць дыспрапорцыю паміж падрыхтоўчымі і прадзільнымі цэхамі, а таксама паміж ткацтвам і адстаўшым прадзеннем. Тэхнічна ўдасканаліць абсталяванне баваўняна-папяровай прамысловасці: унядрыць высокаскарасныя і аднапрацэсныя машыны, прыборы высокіх выцяжак, аўтаматычныя ткацкія станкі.

У харчовай прамысловасці значна расшырыць асартымент прадукцыі, асабліва вышэйшых і першых сартоў, палепшыць якасць выпускаемых прадуктаў, стварыць масавую вытворчасць кулінарыі і поўфабрыкатаў. Рашуча пераадолець адставанне рыбнай прамысловасці.

11. Усямерна развіваць **мясцовую прамысловасць і промкааперацыю**, якія з'яўляюцца буйнай крыніцай задавальнення растучых патрэбнасцей працоўных. Лічачы недастатковым ранейшы тэмп іх росту, дабіцца на працягу пяцігоддзя павелічэння выпуску прадукцыі мясцовай прамысловасці і промкааперацыі не менш, чым у два разы. Побач з павелічэннем выпрацоўкі прадметаў шырокага спажывання, што з'яўляецца асноўнай задачай мясцовай прамысловасці і промкааперацыі, неабходна ўсямерна развіваць здабычу мясцовых відаў паліва і вытворчасць будматэрыялаў.

12. Устаноўлены план росту прамысловай прадукцыі і далейшыя задачы асваення новай тэхнікі патрабуюць значнага росту прадукцыйнасці працы і сур'ёзнага зніжэння сабекошту прадукцыі. З'езд вызначае на трэцюю пяцігодку:

а) Рост **прадукцыйнасці працы** ў прамысловасці за трэцюю пяцігодку на 65 процантаў, што павінна забяспечыць у 1942 годзе супроць 1937 года прырост прамысловай прадукцыі толькі за кошт павелічэння прадукцыйнасці працы на 62 мільярда рублёў.

б) **Зніжэнне сабекошту** прамысловай прадукцыі за пяцігоддзе (у цэнах 1937 г.) на 11 процантаў, што павінна забяспечыць дзяржаве ў 1942 годзе эканомію ў параўнанні з 1937 годам у размеры 21 мільярда рублёў.

Неабходна ўсямерна павышаць якасць прадукцыі ва ўсіх галінах прамысловасці, арганізаваць барацьбу са стратамі ў вытворчасці, знізіць нормы расходвання сыравіны, матэрыялаў, паліва і электраэнергіі.

13. XVIII з'езд ВКП(б) вызначае рост прадукцыі ва ўсёй **сельскай гаспадарцы** з 19,8 мільярда рублёў у 1937 годзе (у цэнах 1926—1927 г.г.) да 30,2 мільярда рублёў у 1942 годзе, гэта значыць на 53 проценты. Па важнейшых галінах сельскай гаспадаркі з'езд вызначае наступныя заданні:

а) Па **зярну** забяспечыць, супроць сярэднегадавога збору зернавых у другой пяцігодцы ў размеры 5,5 мільярда пудоў, сярэднегадавы збор зярна ў трэцяй пяцігодцы ў размеры 7 мільярдаў пудоў, гэта значыць рост на 27 процантаў.

б) Па **тэхнічных культурах** для 1942 года: цукровыя буракі — збор у 300 мільёнаў цэнтнераў пры ўраджайнасці ў 250 цэнтнераў з гектара; бавоўна-сырэц — 32,9 мільёна цэнтнера пры ўраджайнасці палівўной бавоўны ў 19 цэнтнераў з гектара; ільно-валакно — 8,5 мільёна цэнтнераў пры ўраджайнасці ў 4,6 цэнтнера з гектара.

в) Прырост **пагалоўя жывёлы** і рост таварнай прадукцыі жывёлагадоўлі ў размерах, поўнасцю забяспечваючых вырашэнне праблемы жывёлагадоўлі ў СССР. Пагалоўе коней павялічыць на 35 процантаў, буйнай рагатай жывёлы на 40 процантаў, свіней на 100 процантаў, авечак і коз на 110 процантаў. Павысіць прадуктыўнасць жывёлагадоўлі шляхам паляпшэння пароднасці жывёлы і карэннага паляпшэння племяннай справы правільнага раёніравання парод умацавання кармавой базы, паляпшэння догляду за жывёлай.

г) Стварыць вакол Масквы, Ленінграда, Баку, Харкава, прамысловых цэнтраў Данбаса, Кузбаса, Горкага і ўсіх іншых буйных гарадоў **бульбяна-гароднінныя і жывёлагадоўчыя базы**, забяспечваючыя поўнасцю снабжэнне гэтых цэнтраў гароднінай, бульбай і, у значнай ступені, малаком і мясам.

д) Забяспечыць пасевы зерневых і іншых культур выключна высакасортным і палепшаным **адборным насеннем** як селекцыйных, так і мясцовых сартоў. Унядрыць у калгасах і саўгасах правільныя севазвароты з прымяненнем травасеяння і чорных папараў, забяспечваючыя значнае павелічэнне ўрадлівасці глебы, рост ураджайнасці і стварэнне моцнай кармавой базы для растучай жывёлагадоўлі.

е) Завяршыць у трэцяй пяцігодцы **комплексную механізацыю** сельскагаспадарчых работ. Шырока ўнядрыць перадавую агратэхніку з навуковым скарыстаннем вялікага практычнага вопыта перадавікоў сельскай гаспадаркі.

ж) На аснове далейшай механізацыі сельскагаспадарчай вытворчасці і росту прадукцыйнасці працы, на справе ператварыць **саўгасы** ў высокапрадукцыйныя, высокарэнтабельныя гаспадаркі служачыя прыкладам арганізацыі сельскагаспадарчай вытворчасці, прыкладам высокай яе ўраджайнасці і прадуктыўнасці.

14. З'езд устанаўлівае рост **грузаабарота чыгуначнага** транспарта з 355 мільярдаў тона-кіламетраў у 1937 годзе да 510 мільярдаў тона-кіламетраў у 1942 годзе; рачнога транспарта—з 33 мільярдаў да 58 мільярдаў тона-кіламетраў; марскога транспарта — з 37 мільярдаў тона-кіламетраў да 51 мільярда тона-кіламетраў. Важнейшай задачай транспарта з'яўляецца ўпарадкаванне планіравання грузаабарота з мэтай усямернага скарачэння далёкіх чыгуначных перавозак, ліквідацыі сустрэчных і нерацыянальных перавозак і далейшага павышэння ўдзельнай вагі воднага і аўтатранспарта ў грузаабароце краіны.

У адпаведнасці з гэтым з'езд устанаўлівае наступныя заданні па транспарту на трэцюю пяцігодку:

а) Павялічыць **парк лакаматываў** на 7.370 адзінак, у тым ліку: серыі «ФД» на 1.870 паравозаў, кандэнсацыйных паравозаў на 3.200, пасажырскіх паравозаў серыі «ІС» на 1.500. Кандэнсацыйныя паравозы ў бліжэйшыя годы павінны заняць вядучае месца ў грузавым парку паравозаў.

б) Павялічыць **вагонны парк** грузавых вагонаў на 178 тысяч чатырохосных, парк пасажырскіх вагонаў — на 12 тыс. Абсталяваць аўтасцэпкай 300 тысяч вагонаў дзеючага таварнага парка і 4 тысячы пасажырскіх вагонаў. Абсталяваць аўтатармазамі 200 тысяч вагонаў дзеючага таварнага парка. Расшырыць рамонтную базу паравозаў і вагонаў, асабліва на чыгунках Урала, Сярэдняй Азіі, Сібіры, Далёкага Ўсхода.

в) Для забеспячэння далейшай рэканструкцыі чыгуначнага транспарта і асабліва чыгуначнага пуці пабудаваць у трэцяй пяцігодцы **новых чыгунак** і здаць у эксплаатацыю 11 тысяч кіламетраў. Правесці ўкладку другіх пуцей на працяжэнні 8 тысяч кіламетраў.

г) **Электрыфіцыраваць** 1.840 кіламетраў чыгунак, у першую чаргу горных чыгунак, ліній, маючых напружаныя размеры грузаабарота, а таксама буйнейшыя вузлы з інтэнсіўным прыгарадным рухам.

д) Развіць **чыгуначныя станцыі** і вузлы, у першую чаргу на напрамках, звязваючых Данбас з Крывым Рогам, Ленінградам і Масквой, усходнія раёны Урала, Паўночны край, Мурманскую вобласць з цэнтральнай часткай СССР, Заходнюю Сібір з Сярэдняй Азіяй, на чыгунках Паўднёва-Заходніх, Заходніх і Усходніх.

е) Ліквідаваць **адставанне воднага транспарта**, павысіць яго роль у абслугоўванні народнай гаспадаркі, асабліва ў перавозках масавых грузаў: лес, хлеб, вугаль, нафта. Палепшыць тэхнічнае становішча марскога і рачнога флота, папоўніць яго больш дасканалымі тыпамі суднаў, шырока ўнядрыць газагенератарныя ўстаноўкі на рачных суднах. Расшырыць будаўніцтва суднарамонтнай базы і марскіх партоў.

Правесці шырокія мерапрыемствы па рэканструкцыі і прывядзенню ў парадак існуючых водных пуцей, рэканструіраваць пуць Астрахань—Горкі—Рыбінск—Масква з тым, каб у канцы трэцяй пяцігодкі стварыць глыбакаводны транзітны пуць ад Астрахані да Масквы з забеспячэннем глыбіні на ўсіх перакатах не менш 2,6 метра. Разгарнуць рэканструкцыю Волга-Балтыйскага воднага пуці. Агульнае працяжэнне ўнутраных суднаходных водных пуцей павялічыць за пяцігоддзе з 101 тысячы кіламетраў да 115 тысяч кіламетраў.

Ператварыць к канцу трэцяй пяцігодкі **Паўночны Марскі Пуць** у нармальна дзеючую водную магістраль, забяспечваючую планамерную сувязь з Далёкім Усходам.

ж) Арганізаваць рэгулярны рух **аўтамабільнага транспарта** на аўтамагістралях, трактах і грузанапружаных пад'ездах да гарадоў, чыгуначных станцый і водных пуцей. Павялічыць аўтаперавозкі за пяцігоддзе ў 4,6 раза. Пабудаваць і рэканструіраваць 210 тысяч кіламетраў дарог, рашуча павялічыўшы ў параўнанні з другой пяцігодкай удзельную вагу будаўніцтва удасканаленых гудраніраваных, асфальтабетонных і бетонных дарог.

з) Па **авіятранспарту** — павялічыць працяжэнне паветраных пуцей, абсталяваць трасы паветраных магістралей, расшырыць і палепшыць наземныя пабудовы для авіятранспарта.

і) Павысіць **прадукцыйнасць працы** ў трэцяй пяцігодцы на 32 проценты на чыгуначным транспарце і на 38 процантаў на водным транспарце, механізаваць пагрузачна-разгрузачныя работы на чыгуначным, водным і аўтамабільным транспартах.

15. З'езд падкрэслівае неабходнасць большага развіцця ўсіх відаў **сувязі**, асабліва міжгародняй.

Завяршыць устанаўленне прамой тэлефоннай сувязі паміж Масквой і ўсімі рэспубліканскімі, краявымі і абласнымі цэнтрамі, а таксама дапоўніць радыяльную сістэму вузлавой сістэмай сувязі паміж буйнейшымі цэнтрамі СССР. Поўнасцю завяршыць тэлефанізацыю раённых цэнтраў, сельсаветаў, МТС і саўгасаў. Павялічыць у 2,3 раза колькасць прыёмных радыётрансляцыйных кропак. Пабудаваць у радзе буйных гарадоў тэлевізійныя цэнтры.

16. Важнейшай умовай выканання заданняў праграмы росту вытворчасці ў трэцяй пяцігодцы з'яўляецца падрыхтоўка кваліфікаваных **рабочых кадраў, тэхнікаў і інжынераў**, а таксама шырокае разгортванне работ па ўнядрэнню навейшай тэхнікі і навуковай арганізацыі вытворчасці. З'езд лічыць неабходным прадугледзець у трэцім пяцігадовым плане:

а) Разгортванне шырокай сеткі школ і курсаў па падрыхтоўцы і перападрыхтоўцы кваліфікаваных рабочых і майстраў сацыялістычнай працы.

б) Выпуск 1,4 мільёна тэхнікаў розных спецыяльнасцей і 600 тысяч спецыялістаў з вышэйшай адукацыяй.

III. План новага будаўніцтва і яго размяшчэння па трэцяй пяцігодцы

1. У адпаведнасці з планам росту вытворчасці, XVIII з'езд ВКП(б) устанаўлівае аб'ём **капітальных работ** па народнай гаспадарцы па трэцяй пяцігодцы ў размеры 180 мільярдаў рублёў (у дзеючых каштарысных цэнах) супроць 115 мільярдаў рублёў за другую пяцігодку, з іх:

а) **У прамысловасць**—103,3 мільярда рублёў супроць 58,6 мільярда рублёў у другой пяцігодцы, у тым ліку: па прамысловасці, выпускаючай сродкі вытворчасці, — 86,8 мільярда рублёў супроць 49,8 мільярда рублёў за другую пяцігодку, або рост на 74 проценты; па прамысловасці, выпускаючай сродкі шырокага спажывання — 16,5 мільярда рублёў супроць 8,8 мільярда рублёў у другой пяцігодцы, або рост на 88 процантаў.

б) **У транспарт** — 35,8 мільярда рублёў супроць 20,7 мільярда рублёў у другой пяцігодцы, або рост на 73 проценты.

в) **У сельскую гаспадарку** — 10,6 мільярда рублёў, у тым ліку: у МТС—5,2 мільярда рублёў, на ірыгацыю і меліярацыю — 1,2 мільярда рублёў.

2. З'езд зацвярджае **ўвод у дзеянне** новых і рэканструіраваных прадпрыемстваў у трэцяй пяцігодцы коштам 179 мільярдаў рублёў (у дзеючых каштарысных цэнах) супроць 103 мільярдаў рублёў у другой пяцігодцы.

З'езд адзначае, што ўстаноўлены аб'ём капітальных работ і праграма ўводу ў дзеянне новых і рэканструіраваных прадпрыемстваў забяспечваюць далейшы вялікі рост вытворча-тэхнічнай базы СССР і ўтварэнне неабходных рэзерваў магутнасцей у важнейшых галінах народнай гаспадаркі. У трэцяй пяцігодцы вырастаюць:

а) **Вытворчыя магутнасці**—па электрастанцыях з 8,1 мільёна кілават на канец другой пяцігодкі да 17,2 мільёна кілават у трэцяй пяцігодцы; па вугальнай прамысловасці — у 1,7 раза з давядзеннем к канцу трэцяй пяцігодкі магутнасці шахт да 285 мільёнаў тон вугалю; па чорнай металургіі (чыгун)— да 24 мільёнаў тон; па каляровай металургіі (медзь) — у 2,4 раза: па алюмінію—у 3,8 раза; па аўтамабільнай прамысловасці — у 2,4 раза; па баваўняна-папяровай прамысловасці (верацёны) — у 1,5 раза.

б) **Асноўныя фонды** па ўсёй народнай гаспадарцы — з 189,3 мільярда рублёў да 347,0 мільярдаў рублёў, або на 83,6 процанта, у тым ліку: па прамысловасці — з 68,2 мільярда рублёў да 142,4 мільярда рублёў; па сельскай гаспадарцы — з 23,2 мільярда рублёў да 31 мільярда рублёў; па транспарту — з 38,7 мільярда рублёў да 69,1 мільярда рублёў.

3. З'езд лічыць, што **ў размяшчэнні новага будаўніцтва** ў трэцяй пяцігодцы па раёнах СССР неабходна выходзіць з набліжэння прамысловасці да крыніц сыравіны і раёнам спажывання ў мэтах ліквідацыі нерацыянальных і празмерна далёкіх перавозак, а таксама — далейшага ўздыму ў мінулым эканамічна адсталых раёнаў СССР. У адпаведнасці з гэтым у трэцім пяцігадовым плане неабходна:

а) **У асноўных эканамічных раёнах** Саюза забяспечыць комплекснае развіццё гаспадаркі і арганізаваць здабычу паліва і вытворчасць такіх відаў прадуктаў, як цэмент, алебастр, хімічныя ўгнаенні, шкло, масавыя вырабы лёгкай і харчовай прамысловасці ў размерах, забяспечваючых патрэбнасць гэтых раёнаў. Асобае значэнне мае забеспячэнне на месцы палівам і некаторымі труднымі к перавозцы прадуктамі тых буйных прамысловых раёнаў, залежнасць якіх ад далёкага прывозу вялікай колькасці грузаў павялічылася ў сувязі з іх прамысловым ростам і быстрым павелічэннем гарадскога насельніцтва.

Такія прадукты харчавання, спажываемыя ўсюды ў масавай колькасці, як бульба, гародніна, малочныя і мясныя прадукты, мука, кандзіцерскія вырабы, піва, а таксама рад прамысловых вырабаў масавага спажывання — галантарэя, вырабы швейнай прамысловасці, мэбля, цэгла, вапна і т. д., павінны ў дастатковай колькасці вырабляцца ў кожнай рэспубліцы, краі і вобласці.

Забяспечыць належны кантроль за выкананнем рашэнняў ЦК ВКП(б) і СНК СССР аб забароне будаўніцтва новых прадпрыемстваў у Маскве і Ленінградзе, а таксама распаўсюдзіць гэту пастанову на Кіеў, Харкаў, Растоў-на-Дану, Горкі, Свярдлоўск, у якіх надалей забараніць будаўніцтва новых прадпрыемстваў.

б) У такіх **эканамічных ачагах** краіны, як усходнія раёны, Урал і Паволжжа, у трэцяй пяцігодцы стварыць прадпрыемствы-дублёры па раду галін машынабудаўніцтва, нафтаперапрацоўкі і хіміі, каб устараніць выпадковасці ў снабжэнні некаторымі прамысловымі прадуктамі з прадпрыемстваў-унікумаў.

в) Прадугледзець больш быстры рост аб'ёма капітальных работ і будаўніцтва новых прадпрыемстваў ва **ўсходніх і далёка-ўсходніх** раёнах Саюза ССР. Прадаўжаць усямерна развіццё металургічнай базы ў гэтых раёнах, для чаго з агульнай колькасці доменных пячэй тры чвэрці іх пабудаваць у трэцяй пяцігодцы ва ўсходніх раёнах краіны.

Стварыць новую буйную вытворчую базу тэкстыльнай прамысловасці на ўсходзе СССР з перапрацоўкай сярэднеазіяцкай бавоўны. На Далёкім Усходзе прадугледзець быстрыя тэмпы развіцця здабычы вугалю, а таксама цэменту ў размерах, забяспечваючых поўнасцю яго патрэбнасці.

г) Забяспечыць далейшы гаспадарчы і культурны ўздым **нацыянальных рэспублік і абласцей**, у адпаведнасці з асноўнымі задачамі размяшчэння прадукцыйных сіл у трэцяй пяцігодцы.

4. З'езд лічыць неабходным у трэцяй пяцігодцы сканцэнтраваць увагу на наступных важнейшых будоўлях:

а) **У машынабудаўніцтве**, у адпаведнасці з устаноўленай на трэцюю пяцігодку праграмай вытворчасці, значна перавышаючай агульны тэмп уздыму прамысловасці, шырока разгарнуць будаўніцтва і паскорыць увод у дзеянне новых заводаў, у асаблівасці станкабудаўнічых і энергетычнага абсталявання. Закончыць будаўніцтва трох заводаў цяжкага станкабудаўніцтва, завода фрэзерных станкоў у Горкім, станкоў-аўтаматаў у Кіеве і разгарнуць будаўніцтва раду новых станкабудаўнічых заводаў сярэдняй магутнасці па вырабу шліфавальных, зубарэзных, прадольна-стругальных станкоў, карусельных, расточных і станкоў-аўтаматаў, а таксама заводаў кузнечна-прэсавага абсталявання. Пабудаваць на працягу трэцяй пяцігодкі і ўвесці ў дзеянне пяць заводаў турбабудаўніцтва, у тым ліку заводы турбін у раёнах Свярдлоўска, Орска, Новасібірска, Новачэркаска, Калугі і адпаведныя ім заводы котлабудаўніцтва і дапаможнага энергетычнага абсталявання. Закончыць будаўніцтва Горкаўскага і Маскоўскага аўтазаводаў. Пабудаваць завод малалітражных аўтамабіляў, рад новых аўтазборачных заводаў і разгарнуць будаўніцтва новых заводаў грузавых аўтамашын у Сібіры і на Далёкім Усходзе, а таксама раду сумежных прадпрыемстваў аўтапрамысловасці. Пабудаваць завод прадзільных машын у Курску і ткацкіх станкоў у Заходняй Сібіры. Закончыць будаўніцтва Саратаўскага шарыкападшыпнікавага завода і разгарнуць будаўніцтва двух новых шарыка-і ролікападшыпнікавых заводаў. Пабудаваць адзін—два заводы цяжкага і сярэдняга хімічнага машынабудаўніцтва.

б) У галіне **электрыфікацыі** важнейшай часткай будаўнічай праграмы з'езд лічыць прырост магутнасцей за кошт будаўніцтва новых невялікіх і сярэдніх электрастанцый, а таксама ўзмацненне будаўніцтва гідраэлектрастанцый. Разгарнуць будаўніцтва найвялікшага ў свеце збудавання — двух Куйбышэўскіх гідрастанцый агульнай магутнасцю ў 3,4 млн. кілават, адначасова вырашаючага праблему арашэння засушлівых зямель для дасягнення ўстойлівых ураджаяў у Заволжжы і справу суднаходства па Волзе і Каме. Пачаць таксама будаўніцтва Калужскай гідраэлектрастанцыі на р. Оке. Закончыць будаўніцтва і ўвесці ў дзеянне наступныя гідрастанцыі: Угліцкую, Рыбінскую, Чырчыкскую, Канакірскую, Свір-2, Ніва-2, Сухумскую і іншыя; прыступіць да будаўніцтва новых гідрастанцый: Верхне-Камскай, Мінгічаурскай і Усць-Каменагорскай, а таксама шырока разгарнуць будаўніцтва невялікіх мясцовых гідрастанцый. Прадугледзець будаўніцтва 91 раённых цеплавых электрастанцый з уводам у дзеянне: Курахоўскай, Несвятаеўскай, Кіраўскай у Ленінградзе, Фрунзенскай у Маскве, Чэлябінскай ЦЭЦ, Сумгаіцкай, Камсамольскай, Кіеўскай, Нікалаеўскай, Кірава-Чэпецкай, Сызранскай, Орскай, Карагандзінскай, Краснаярскай, Хабараўскай, Кувасайскай і іншых. Пабудаваць у раёне Іванава новую цеплаэлектрастанцыю на торфе для тэкстыльнай прамысловасці.

Агульны прырост магутнасцей па электрабудаўніцтву за трэцюю пяцігодку вызначыць у 9 мільёнаў кілават, забяспечыўшы стварэнне ў прамысловых раёнах пастаяннага энергетычнага рэзерва магутнасцю ў 10—15 процантаў.

в) **У вугальнай прамысловасці** разгарнуць будаўніцтва шахт як па здабычы каменнага вугалю, так і па здабычы бурага вугалю. Асвоіць новыя раёны здабычы вугалю, асабліва на Урале, у Башкірыі, Сярэдняй Азіі, Усходняй Сібіры, Забайкаллі, Хабараўскім і Прыморскім краях, на Украіне, у Кіргізскай і Таджыкскай ССР. Будаваць, галоўным чынам, шахты сярэдняй і невялікай магутнасці, усямерна скарачаючы і паскараючы тэрміны будаўніцтва. Усяго за пяцігоддзе закласці новых каменнавугальных шахт на агульную магутнасць 150 мільёнаў тон, з уводам у дзеянне 130 мільёнаў тон.

У нафтавай прамысловасці забяспечыць увод у дзеянне новых магутнасцей нафтаперапрацоўчых заводаў на 15 мільёнаў тон і, апрача таго, крэкінг-установак на 4,5 мільёна тон. Рашаючай задачай у трэцяй пяцігодцы лічыць стварэнне яшчэ адной магутнай нафтавай базы ў раёне паміж Волгай і Уралам, пабудаваўшы ў ім нафтаперапрацоўчыя заводы на магутнасць 6 мільёнаў тон. Забяспечыць разгортванне геолага-пошукавых і разведачных работ у новых раёнах здабычы нафты: паміж Волгай і Уралам, у Сібіры, у Далёка-Усходнім краі, на Украіне і ў Сярэдняй Азіі.

Па **тарфяной і сланцовай** прамысловасці забяспечыць неабходны рост капітальных работ. Прадугледзець будаўніцтва заводаў штучнага абязводжвання торфу, якое кладзе аснову для ліквідацыі сезоннасці торфаздабычы. Ажыццявіць будаўніцтва двух — трох коксавых заводаў, прадугледзеўшы выпрацоўку на іх таксама хімічных прадуктаў.

г) **У чорнай металургіі** закончыць будаўніцтва Магнітагорскага камбіната, Нова-Тагільскага і Петроўска-Забайкальскага заводаў, Амурстальбуда, Запарожсталі, Азоўсталі, Жэспебуда, Уральскага і Нікапальскага (па скарочанаму праекту) трубных заводаў. Пачаць будаўніцтва новых металургічных заводаў на Паўднёвым Урале (на халілаўскіх і бакальскіх рудах) і ва Усходняй Сібіры, завода зварных труб на Урале, аднаго трубапракатнага завода ў Сібіры і трубалітейнага завода ў цэнтры. На базе скарыстання лому і металаадыходаў разгарнуць будаўніцтва невялікіх перарабляючых заводаў для мясцовых патрэбнасцей у раёнах Сярэдняй Азіі і Закаўказзя. Усяго за трэцюю пяцігодку пабудаваць 20 новых доменных пячэй і аднавіць тры драўніна-вугальныя доменныя печы на Урале.

д) **У каляровай металургіі** закончыць будаўніцтва Прыбалхашскага медзеплавільнага камбіната, Сярэдне-Уральскага і Блявінскага камбінатаў. Разгарнуць будаўніцтва Джэзказганскага і Алмалыкскага медзеплавільных камбінатаў, а таксама свінцовых і цынкавых заводаў на Алтаі. Увесці ў дзеянне Уральскі алюміневы камбінат, а таксама Кандалакшскі і Рыбінскі алюміневыя заводы, Ціхвінскі гліназемны завод, Паўднёва-Уральскі і Паўночны нікелевыя камбінаты. Пачаць будаўніцтва раду новых прадпрыемстваў па вытворчасці свінца, цынка, волава, вольфрама і малібдэна. Пабудаваць заводы каляровага пракату і біметала, а таксама па перапрацоўцы алюмініевых і магніевых сплаваў.

е) **У хімічнай прамысловасці** разгарнуць будаўніцтва новых тукавых камбінатаў, содавых, серна-кіслотных заводаў, галоўным чынам, на базе мясцовага калчадана і на газах металургічных заводаў і электрастанцый, заводаў сінтэтычнага каўчука і шынных заводаў, з уводам у дзеянне 13 заводаў сінтэтычнага каўчука, 7 кордных і 14 шынных заводаў, раскантэнтраваных па краіне. Пабудаваць два заводы штучнага вадкага паліва, 4—6 заводаў па перапрацоўцы натуральнага каўчука і некалькі заводаў па перапрацоўцы адыходаў сінтэтычнага каўчука і харчовай прамысловасці.

ж) Спыніць завоз **цэмента** з Еўрапейскай часткі СССР ва ўсходнія раёны і рэспублікі Сярэдняй Азіі, для чаго пабудаваць новыя цэментныя заводы сярэдняй і невялікай магутнасці ўсяго на 4,4 мільёна тон, у тым ліку ў раёнах Далёкага Усходу, Сібіры, Казахскай ССР, рэспублік Сярэдняй Азіі і на Урале.

з) **У лясной прамысловасці** ўвесці ў дзеянне Салікамскі, Сясьскі, Марыйскі, Краснаярскі, Камскі і Кандапожскі цэлюлозныя і цэлюлозна-папяровыя камбінаты. Разгарнуць будаўніцтва новых цэлюлозных, папяровых, фанерных, лесахімічных прадпрыемстваў і заводаў гідроліза драўніны. Прадугледзець быстрае развіццё лясной прамысловасці ў паўночных і паўночна-заходніх раёнах Еўрапейскай часткі СССР і на Урале, адпаведна змяніўшы размяшчэнне лесапільных заводаў і спыніўшы завоз лесу з Сібіры ў Еўрапейскую частку СССР.

і) **У лёгкай прамысловасці** ўвесці ў дзеянне новыя баваўняна-папяровыя фабрыкі ў Барнауле, Новасібірску і ў Кузбасе, а таксама ажыццявіць будаўніцтва невялікіх прадзільных фабрык у старых тэкстыльных раёнах для ліквідацыі дыспрапорцыі паміж прадзеннем і ткацтвам, увесці ў дзеянне другую чаргу Ташкенцкага баваўняна-папяровага камбіната, Ленінаканскую прадзільную фабрыку, Кіеўскі і Семіпалацінскі суконныя камбінаты, заводы гумавай падэшвы ў Калініне і штучнай скуры ў Казані. Разгарнуць будаўніцтва новых тэкстыльных фабрык у Заходняй Сібіры і Казахскай ССР, а таксама будаўніцтва раду новых трыкатажных і панчошных фабрык, невялікіх ільняных камбінатаў, скураных заводаў, абутковых і шаўковых фабрык.

к) **У харчовай прамысловасці** поўнасцю закончыць будаўніцтва і ўвод у дзеянне мясакамбінатаў у Орску, Энгельсе, Улан-Удэ, Іркуцку, Хабараўску, Свярдлоўску, Іванаве, Нальчыку, Куйбышаве, Днепрапетроўску, Варашылаўградзе, Ашхабадзе, Сталінабадзе; цукровых заводаў у Елань-Калено, Жэрдзеўцы, Совецкім (Курская вобласць), Алма-Аце, Нова-Троіцку. Пабудаваць рад новых спіртзаводаў, маслазаводаў, заводаў згушчонага і сухога малака, кандзіцерскіх і чайных фабрык. Разгарнуць будаўніцтва новых мясакамбінатаў сярэдняй магутнасці, цукровых заводаў, хлебазаводаў і халадзільнікаў.

У рыбнай прамысловасці павялічыць марскі рыбалоўны флот і закончыць будаўніцтва рыбных камбінатаў у Камсамольску, Хабараўску, Маскве і ў Муйнаку; халадзільнікаў — у Балхашы, Мангістау, Ахтарах, Соўгавані, Петрапаўлаўску-на-Камчатцы і 20 дробных халадзільнікаў у ДРК; суднаверфей — у Мурманску, Нікалаеўску-на-Амуры і Петрапаўлаўску-на-Камчатцы.

л) **У мясцовай прамысловасці** і промкааперацыі разгарнуць будаўніцтва дробных прадпрыемстваў на базе мясцовай сыравіны і мясцовага паліва.

м) **У гарадскім будаўніцтве** забяспечыць разгортванне работ па жыллёваму будаўніцтву і па добрабыту гарадоў і прамысловых цэнтраў. Пабудаваць новыя вадаправоды ў 50 гарадах, каналізацыю ў 45 гарадах, трамвай у 8 гарадах. Развіць газіфікацыю гарадской гаспадаркі.

Забяспечыць далейшае развіццё і рэканструкцыю Масквы і Ленінграда ў адпаведнасці з прынятымі планамі. Закончыць будаўніцтва трэцяй чаргі метро ў Маскве.

Закончыць к канцу трэцяй пяцігодкі асноўныя будаўнічыя работы па пабудове Палаца Саветаў.

н) У галіне **сельскай гаспадаркі** ажыццявіць будаўніцтва 1.500 МТС як за лік новых, так і за лік разбуйнення старых МТС. Забяспечыць неабходную рамонтную базу для трактараў, камбайнаў і іншых сельскагаспадарчых машын. Разгарнуць у саўгасах будаўніцтва жывёлагадоўчых будоўляў у размерах поўнага забеспячэння ўтрымання жывёлы.

Па ірыгацыі і меліярацыі закончыць усе пачатыя работы па буйнаму ірыга-

(ПРАЦЯГ НА 3 СТАР).

Працяг тэзісаў даклада тав. В. МОЛАТАВА

пыйнаму і асушальнаму будаўніцтву: Вахш, Калхіда, Невінамыскі канал, Мургабскі оазіс. Прыступіць да будаўніцтва арашальнай сістэмы ў Заволж'і. Умацаваць вытворча-тэхнічную базу ў сельскай гаспадарцы раёнаў засухі.

о) Пабудаваць сетку новых зерневых **элеватараў** і **складаў** на агульную магутнасць звыш 10 мільёнаў тон прадуктаў, забяспечыўшы поўную ліквідацыю ўжо ў першай палавіне трэцяй пяцігодкі захоўвання хлеба ў буртах.

5. У мэтах паскарэння тэрмінаў будаўніцтва і ўводу ў дзеянне вытворчых магутнасцей, а таксама расканцэнтравання новых прадпрыемстваў па асноўных эканамічных раёнах краіны, XVIII з'езд ВКП(б) патрабуе рашучай **барацьбы з гігантаманіяй** у будаўніцтве і шырокага пераходу да пабудовы сярэдніх і невялікіх прадпрыемстваў ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі Саюза ССР.

З'езд звяртае ўвагу на неабходнасць рашучага ўкаранення ў практыку **скарасных метадаў будаўніцтва**, для чаго патрабуецца развіццё будаўнічай індустрыі, ператварэнне яе з адсталай у перадавую галіну народнай гаспадаркі, з шырокім развіццём комплекснай механізацыі і прымяненнем стандартных будаўнічых дэталей і канструкцый, пабудаваўшы неабходныя для гэтага прадпрыемствы.

Для выканання намечанай праграмы будаўнічых работ вызначыць на трэцюю пяцігодку рост **прадукцыйнасці працы** ў будаўніцтве на 75 процантаў і зніжэнне кошту будаўнічых работ к канцу трэцяй пяцігодкі на 12 процантаў супроць узроўню канца другой пяцігодкі.

IV. План далейшага павышэння матэрыяльнага і культурнага ўзроўню працоўных па трэцяй пяцігодцы

Выкананне першай і другой пяцігодкі азначала не толькі велізарны ўздым і сацыялістычнае ператварэнне народнай гаспадаркі разам з умацаваннем абараназдольнасці Савецкага Саюза, але і вялікі ўздым матэрыяльна-культурнага ўзроўню народаў СССР.

Трэцяя пяцігодка павінна забяспечыць яшчэ больш высокае задавальненне патрэб і запросаў працоўных у неабходных таварах, прадуктах, жыллі, у бытавым і культурным абслугоўванні насельніцтва. Выкананне трэцяй пяцігодкі забяспечвае, апрача таго, новы буйнейшы крок уперад у стварэнні магутнай матэрыяльнай базы для паследуючага развіцця прадукцыйных сіл, дабрабыту і культуры сацыялістычнага грамадства ў СССР. Цяпер справа ідзе не аб знішчэнні беспрацоўя і ліквідацыі жабрацтва ў вёсцы, — з гэтым мы ўжо справіліся поўнасцю і назаўсёды. Цяпер задача заключаецца ў стварэнні такога дабрабыту і павышэння культурнасці працоўных, якія адпавядаюць узросшым запросам савецкага народа, якія недасягальны для самых багатых краін капіталізма і азначаюць пачатак сапраўднага росквіту сіл сацыялізма, росквіту новай, сацыялістычнай культуры.

XVIII з'езд ВКП(б) устанаўлівае на трэцюю пяцігодку наступныя заданні ў галіне павышэння матэрыяльнага і культурнага ўзроўню рабочых і працоўных вёскі:

1. а) Павелічэнне **спажывання працоўных СССР** больш, чым у паўтара раза, у адпаведнасці з ростам даходаў рабочых, сялян і служачых.

б) Павелічэнне **колькаснасці рабочых і служачых** к канцу трэцяй пяцігодкі ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі на 17 процантаў у параўнанні з 1937 годам, сярэдняй заработнай платы на 35 процантаў і фонда заработнай платы на 62 проценты.

в) Павышэнне дзяржаўных расходаў на **культурна-бытавое абслугоўванне** працоўных горада і вёскі, гэта значыць расходаў па сацыяльнаму страхаванню і затратах дзяржавы на асвету, ахову здароўя, дапамогі многадзетным маці і на культурна-бытавое абслугоўванне рабочых і служачых — да 53 мільярдаў рублёў супроць 30,8 мільярда рублёў у 1937 годзе, — рост больш, чым у 1,7 раза.

г) Значнае павелічэнне **даходаў калгаснікаў** у рэзультаце росту прадукцыйнасці працы ў калгасах, уздыму ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур і павелічэння прадукцыйнасці жывёлагадоўлі.

д) Правядзенне **шырокага круга мерапрыемстваў** для сур'ёзнага прадвіжэння ўперад у ажыццяўленні гістарычнай задачы — узняцця **культурна-тэхнічнага ўзроўню рабочага класа СССР** да ўзроўню работнікаў інжынерна-тэхнічнай працы.

е) Ажыццяўленне ўсеагульнага **сярэдняга абучэння** ў горадзе і завяршэнне ў вёсцы і ва ўсіх нацыянальных рэспубліках усеагульнага сямігадовага сярэдняга абучэння з расшырэннем ахвату дзяцей дзесяцігадовым абучэннем з тым, каб павялічыць колькасць навучаючыхся ў пачатковых і сярэдніх школах у гарадах і рабочых пасёлках з 8,6 да 12,4 мільёна, а ў сельскіх мясцовасцях з 20,8 да 27,7 мільёна.

ж) Кантынгент навучаючыхся ў **ВНУ і ВТНУ** ўзняць да 650 тысяч чалавек з тым, каб галоўная ўвага ў бліжэйшыя гады была звернута на павышэнне якасці вышэйшай адукацыі.

з) Павелічэнне **сеці кінотэатраў, клубаў, бібліятэк**, дамоў культуры і чытальняў з шырокай арганізацыяй і павелічэннем у шэсць раз стацыянарных і іншых гукавых кінаўстановак.

і) Значнае ўмацненне работы **па ахове здароўя** працоўных, па палепшэнню бальнічнай дапамогі, па расшырэнню санітарна-прафілактычных мерапрыемстваў, па аказанню радзільнай дапамогі рожаніцам і расшырэнню дзіцячых бальніц, па ўзняццю аховы працы і арганізацыі рабочага адпачынка і фізкультуры, з павелічэннем дзяржаўных затрат на ахову здароўя з 10,3 мільярда рублёў у 1937 годзе да 16,5 мільярда рублёў у 1942 годзе. Колькасць месц у пастаянных яслях і дзіцячых садах павялічыць у 1942 годзе да 4,2 мільёна супроць 1,8 мільёна ў 1937 годзе.

к) Умацненне **жыллёвага будаўніцтва** ў гарадах і рабочых пасёлках з уводам у дзеянне за трэцюю пяцігодку 35 мільёнаў квадратных метраў новай жыллёвай плошчы.

2. У мэтах павышэння матэрыяльнага ўзроўню жыцця працоўных забяспечыць у трэцяй пяцігодцы ўсямернае развіццё культурнага савецкага гандлю і ў адпаведнасці з гэтым устанавіць:

а) Павелічэнне аб'ёма дзяржаўна-кааператыўнага **тавараабароту** ў 1942 годзе да 206 мільярдаў рублёў супроць 126 мільярдаў рублёў у 1937 годзе, з павелічэннем абарота сталовых, рэстаранаў, кафэ і буфетаў у два разы.

б) Рост рознічнай дзяржаўна-кааператыўнай **гандлёвай сеці** на 26 процантаў з палепшэннем усёй гандлёвай справы (халадзільная гаспадарка, будаўніцтва гандлёвых баз і складаў, дастаўка і завоз тавараў), з асобым развіццём у быстра растучых сельскагаспадарчых раёнах сеці крам і магазінаў з таварамі, абслугоўваючымі назрэўшыя бытавыя, рамонтныя і будаўнічыя патрэбы сялян.

3. З'езд вызначае рост **народнага даходу** за трэцюю пяцігодку ў 1,8 раза і ўстанаўлівае ў сувязі з гэтым поўную магчымасць забяспечыць растучымі даходамі насельніцтва і дзяржавы як патрэбы народнага спажывання, так і дзяржаўныя патрэбы ў развіцці народнай гаспадаркі, умацаванні абараназдольнасці і стварэнні неабходных дзяржаўных рэзерваў.

З'езд пацвярджае неабходнасць палепшэння бюджэтнай і крэдытнай работы і ўмацавання савецкага рубля на аснове росту сацыялістычнай вытворчасці, узмоцненага развіцця тавараабарота і агульнага ўздыму матэрыяльнага ўзроўню жыцця народа.

* * *

У мэтах безумоўнага выканання пастаўленых трэцім пяцігадовым планам задач XVIII з'езд ВКП(б) патрабуе ад усіх партыйных, савецкіх, гаспадарчых і прафсаюзных арганізацый:

а) жывой аператыўнасці і дзелавітасці гаспадарчага кіраўніцтва, сканцэнтравання работы кіраўнікоў на правільным падборы кадраў, на штодзённай фактычнай праверцы выканання ўстаноўленых партыяй і ўрадам заданняў;

б) правільнай арганізацыі заработнай платы рабочых, майстраў і інжынерна-тэхнічных работнікаў, з належным матэрыяльным заахвочваннем росту прадукцыйнасці працы;

в) разгортвання сацыялістычнага спаборніцтва і стаханаўскага руху з забеспячэннем у прадпрыемствах, установах і ў калгасах моцнай працоўнай дысцыпліны і высокай прадукцыйнасці працы ўсіх працоўных.

Для ажыццяўлення задач трэцяй пяцігодкі неабходна поўнасцю ліквідаваць вынікі контррэвалюцыйнага шкодніцтва, шпіёна-трацкісцка-бухарынскіх агентаў фашызма і замежнага капітала, узняць бальшэвіцкую пільнасць ва ўсёй рабоце па будаўніцтву комунізма і заўсёды помніць указанне партыі аб тым, што пакуль існуе знешняе капіталістычнае акружэнне, разведкі замежных дзяржаў будуць засылаць да нас шкоднікаў, дыверсантаў, шпіёнаў і забойцаў, каб псаваць, пакасціць і аслабляць нашу краіну, каб перашкаджаць росту комунізма ў СССР.

Ажыццяўленне вялікіх задач трэцяга пяцігадовага плана настолькі цесна звязана з кроўнымі інтарэсамі рабочых, сялян і савецкай інтэлігенцыі, што забеспячэнне яго выканання залежыць, перш за ўсё, ад нас — комуністаў і непартыйных бальшэвікоў-кіраўнікоў, і асабліва ад нашага ўмення арганізаваць працу і ўзняць комуністычнае выхаванне працоўных. Ад усіх нас, ад кіраўнікоў і радавых рабочых, служачых і калгаснікаў патрабуецца, у першую галаву, свядомых адносін да сваіх абавязкаў, чэсная праца і дапамога адстаючым для таго, каб трэці пяцігадовы план перамог, каб Савецкі Саюз зрабіў новы гіганцкі крок па шляху да поўнага таржаства комунізма. У цяперашніх умовах, калі ў СССР безраздзельна пануюць сацыялістычныя формы гаспадаркі, сацыялістычная ўласнасць, сацыялістычная арганізацыя працы, калі рашаючае значэнне для поспеху нашай справы набывае комуністычная свядомасць у рабоце на карысць нашай дзяржавы, народа і ўсіх працоўных,—гіганцка ўзнімаецца роля савецкай інтэлігенцыі, умеючай па-бальшэвіцку працаваць, па-бальшэвіцку змагацца за ўздым культурнасці і комуністычнай свядомасці працоўных. Цяпер, пасля канчатковага ўмацавання палітычных і эканамічных пазіцый сацыялістычнага грамадства ў СССР, рашаюць справу кадры, асвоіўшыя тэхніку вытворчасці, рашаюць справу савецкія культурныя сілы, узначальваючыя масы працоўных у іх вялікай барацьбе за поўную перамогу комунізма.

У капіталістычных краінах грамадства ўсё глыбей раз'ядаецца новым сусветным эканамічным крызісам, выкідваючым на вуліцу новыя мільёны беспрацоўных, узмацняючым жабрацтва і роспач сярод падняволнай капіталу масы працоўных. У стане капіталізма тон задаюць фашысцкія краіны з іх унутраным крывавым тэрорам і знешняй імперыялістычнай агрэсіяй, прывёўшай ужо да другой імперыялістычнай вайны, з удзелам раду краін Еўропы і Азіі і пагражаючай разліцца далей. Усё гэта бясспрэчныя прыкметы ўзмацнення агульнага, незлячымага крызіса капіталізма, паразітычнага гніення капіталізма, набліжэння яго краху. Тым адказней нашы абавязкі, абавязкі будаўнікоў першага сацыялістычнага грамадства, ужо ўспеўшага палітычна і эканамічна канчаткова ўстаць на свае ўласныя ногі, поўнага сіл і ўпэўненасці ў сваёй перамозе, нарастаючага бадзёрасці і веры ў сваё блізкае вызваленне ў працоўных усіх краін. Выкананне трэцяга пяцігадовага плана будзе лепшым сведчаннем усеперамагаючай сілы комунізма ў яго гістарычным спаборніцтве з капіталізмам.

XVIII з'езд ВКП(б) патрабуе ад усіх бальшэвікоў і ад усіх адданых справе будаўнікоў комунізма зрабіць усё для таго, каб яшчэ больш згуртаваць пад вялікім сцягам партыі Леніна—Сталіна рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыю для барацьбы за перамогу трэцяга пяцігадовага плана.

СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА ІМЕНІ XVIII З'ЕЗДА ВКП(б)

ДАДЗІМ КРАІНЕ ВЫСОКАЯКАСНЫЯ СТАНКІ

ВІЦЕБСК. (**Кар. «Звязды»**). З вялікім натхненнем сустрэў рабочы калектыў віцебскага станкабудаўнічага завода імені Кірава рашэнне Пленума ЦК ВКП(б) аб скліканні XVIII з'езда партыі. Гарачай любоўю да партыі Леніна — Сталіна, да любімага правадыра народаў таварыша Сталіна былі прасякнуты прамовы стаханаўцаў завода, выступіўшых 30 студзеня на агульназаводскім мітынгу.

Стаханавец станкабудаўнічага цэха тав. Дзмітрыеў заявіў:

— Савецкі народ горача любіць сваю родную партыю бальшэвікоў, свайго мудрага правадыра таварыша Сталіна. XVIII з'езд партыі мы сустрэнем новымі вытворчымі перамогамі.

Ад імя брыгады зборшчыкаў станкоў «36—30» выступіў брыгадзір тав. Чарнецкі.

— Сваёй стаханаўскай работай, — заявіў ён, — мы будзем змагацца за тое, каб наша брыгада заваявала пачэснае права насіць імя XVIII з'езда партыі.

Кіраўцы прынялі зварот, у якім заклікаюць усіх рабочых, калгаснікаў, інтэлігенцыю гор. Віцебска і Віцебскай вобласці ўключыцца ў спаборніцтва за дастойную сустрэчу XVIII з'езда партыі. У гэтым спаборніцтве кіраўцы ўзялі на сябе наступныя абавязацельствы:

Датэрмінова выканаць план першага квартала 1939 года і выпусціць звыш плана 50 станкоў. Даць краіне дадаткова за першы квартал 2.000 камплектаў паковак-цяleg «ОХ-2». Добра асвоіць новыя серыі станкоў «3817» і «362-В». Перавыканаць план па вырабу прадметаў шырокага спажывання. Арганізаваць збор рацыяналізатарскіх прапаноў імені XVIII з'езда партыі. Узорна правесці грамадскі агляд інструментаў і прыстасаванняў.

Асвоіць уведзеныя на заводзе новыя павышаныя нормы выпрацоўкі і шляхам арганізацыі інструктажа і тэхнічнай вучобы дабіцца выканання іх усімі рабочымі.

Зварот падпісалі перадавыя людзі завода: начальнік ліцейнага цэха, дэпутат Вярхоўнага Савета БССР Ольга Афанасьеўна **Немчэнка**, майстар рамонтнага цэха **Скароў**, начальнік станкабудаўнічага цэха інжынер **Рохлін**, стаханавец сельскагаспадарчага цэха **Богарад**, стаханавец кузнечнага цэха **Іваноў** і інш.

НОВЫЯ ВЫТВОРЧЫЯ ПЕРАМОГІ ЛЕСАРУБАЎ

БЯЛЫНІЧЫ. (**Па тэлефону ад спец. кар. «Звязды»**). Лесарубы Бялыніцкага леспрамгаса з вялікім энтузіязмам сустрэлі паведамленне Пленума ЦК ВКП(б) аб скліканні XVIII з'езда ВКП(б).

У часць XVIII з'езда брыгада вядомага лесаруба тав. Кунішнікава 30 студзеня перакрыла свой ранейшы рэкорд, выканаўшы дзеннае заданне на 704 проц. Брыгада абавязалася замацаваць свае поспехі і штодзенна даваць высокую стаханаўскую выпрацоўку.

Тры стаханаўскія брыгады лесарубаў і дзве брыгады возчыкаў арганізаваны на Эсманскім лесаўчастку.

На лесаўчастках раёна разгарнулася шырокае спаборніцтва за датэрміновае выкананне плана лесазагатовак і вывазкі першага квартала.

***

ГЛУСК. (**Па тэлеграфу**). Уключыўшыся ў спаборніцтва імені XVIII з'езда ВКП(б), звяно лесарубаў Зеленкавіцкага лесаўчастка Глускага леспрамгаса тав. Падаляка ў саставе 6 чалавек загатовіла 30 студзеня 307 кубаметраў фанернай альхі — 1279 процантаў дзеннай нормы. Звяно зарабіла ў гэты дзень 1134 рублі.

АЛЬТШУЛЕР,
дырэктар леспрамгаса.

ЗА ВЫСОКІ ЎРАДЖАЙ

БАРЫСАЎ. (**Па тэлефону**). Новымі вытворчымі перамогамі рыхтуюцца калгаснікі раёна азнаменаваць сустрэчу XVIII з'езда ВКП(б). На адбыўшымся мітынгу ў калгасе «Маяк сацыялізма», Прыгараднага сельсовета, брыгадзір першай брыгады тав. Роўба заявіў:

— Соцыялістычнае спаборніцтва імені XVIII з'езда ВКП(б), якое зараз шырыцца па ўсёй краіне, абавязвае нас добраякасна падрыхтавацца да веснавой сяўбы. Выключную ўвагу мы павінны аддаць падрыхтоўцы добраякаснага сартавога насення, поўнасцю і своечасова закончыць рамонт усяго інвентара, скарыстаць для ўгнаення палёў усе мясцовыя ўгнаенні.

Калгас «Маяк сацыялізма» спаборнічае з калгасам «Большэвік», Бытчанскага сельсовета. Калгаснікі змагаюцца за атрыманне ў гэтым годзе сярэдняга ўраджаю па ўсіх збожжавых культурах не менш 17 цэнтнераў з гектара. На сёнешні дзень у калгас завезена ўжо 45 тон мінеральных угнаенняў, сабрана 8 тон попелу, вывезена на поле 1.900 тон гною і торфу.

Да дня адкрыцця XVIII з'езда калгаснікі абавязаліся вывезці на поле не менш 3.000 тон гною і торфу. За лепшую падрыхтоўку да веснавой сяўбы, за атрыманне высокага сталінскага ўраджаю, за заваяванне ганаровага права ўдзелу ва Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўцы спаборнічаюць паміж сабой брыгады, звенні і асобныя калгаснікі. У бліжэйшы час у калгасе будзе зроблена праверка сацыялістычных дагавораў і падведзены вынікі спаборніцтва двух калгасаў.

Узорнай падрыхтоўкай да веснавой сяўбы абавязаліся адзначыць дзень адкрыцця XVIII з'езда ВКП(б) калгаснікі сельскагаспадарчых арцелей «3-ці рашаючы», Вяліка-Негнаўскага сельсовета, «Палітаддзелец», Лошніцкага сельсовета, і многія іншыя.

Ц. ГАНЧАРОЎ.

ТРЭЦЯЯ СТАЛІНСКАЯ ПЯЦІГОДКА

Учора апублікаваны*) тэзісы даклада таварыша В. М. Молатава аб трэцім пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі СССР (1938—1942 г. г.) на XVIII з'ездзе ВКП(б), адобраныя ў асноўным Палітбюро ЦК ВКП(б). Гэта — дакумент велізарнага, усясветна-гістарычнага значэння. Ён усяляе ў сэрцы мільёнаў працоўных нашай радзімы пачуццё законнай гордасці атрыманымі перамогамі сацыялізма, пачуццё глыбокай веры ў поўнае таржаство комунізма ў СССР і ва ўсім свеце.

У тэзісах даклада таварыша В. М. Молатава на XVIII з'ездзе ВКП(б) падагулены шлях, пройдзены нашай радзімай за годы другой сталінскай пяцігодкі, начэртан шлях яе далейшага народнагаспадарчага і культурнага будаўніцтва ў годы трэцяй сталінскай пяцігодкі. Радасныя, велічныя ітогі, захапляючыя, грандыёзныя перспектывы!

Паспяховае выкананне другой сталінскай пяцігодкі ўпісала многа старонак неўвядальнай славы ў кнігу сацыялістычных перамог. Вырашана асноўная гістарычная задача другой пяцігодкі — змецены з твару нашай радзімы ўсе формы эксплуатацыі разам з іх носьбітамі — эксплуататарскімі класамі, выкаранены поўнасцю прычыны, якія параджаюць эксплуатацыю чалавека чалавекам. У нашай краіне назаўсёды пакончана з раздзяленнем грамадства на эксплуататараў і эксплуатыруемых. Найцяжэйшая задача сацыялістычнай рэвалюцыі — сацыялістычная перадзелка сельскай гаспадаркі — рашана: калектывізацыя сельскай гаспадаркі завершана, калгасны лад канчаткова ўмацаваўся. Сацыялістычная сістэма вытворчасці безраздзельна пануе ва ўсёй народнай гаспадарцы СССР. Гэтаму адпавядае і класавая структура савецкага грамадства, якое складаецца зараз з двух дружалюбных класаў — рабочых і сялян. Грані паміж гэтымі класамі, а таксама між імі і інтэлігенцыяй паступова знікаюць.

Усё гэта значыць, што ў нашай краіне «ажыццёўлена ў асноўным першая фаза комунізма — сацыялізм» (Сталін). Сацыялізм моцна і непахісна ўвайшоў у быт.

Галоўнай і рашаючай гаспадарчай задачай другой пяцігодкі з'яўлялася завяршэнне тэхнічнай рэканструкцыі народнай гаспадаркі СССР. Гэта задача ў асноўным выканана. У апошні год другой пяцігодкі больш чатырох пятых усёй прамысловай прадукцыі далі прадпрыемствы, пабудаваныя або цалкам рэканструяваныя за годы двух сталінскіх пяцігодак. Каля дзевяці дзесятых усіх трактароў і камбайнаў, працуючых на палях СССР, выйшлі з канвеераў савецкіх заводаў у другой пяцігодцы. Прамысловасць і транспарт выканалі другую пяцігодку датэрмінова. Заданне па прыросту прамысловай прадукцыі перавыканана: за 5 год яна вырасла на 120 проц. пры заданні ў 114 проц., у сярэднім за год яна вырастала на 17.1 проц. супроць намечаных па плану 16,5 проц. Важнейшыя заданні другой пяцігодкі ў галіне сельскай гаспадаркі — па вытворчасці зярна, бавоўны — таксама перавыкананы.

Ажыццёўлена велізарная праграма другой пяцігодкі па ўздыму матэрыяльна-культурнага ўзроўню працоўных. Аб гэтым сведчыць павелічэнне вытворчасці прадметаў шырокага спажывання больш чым удвая, няўхільны рост заработнай платы рабочых і служачых, значны рост даходаў калгаснікаў, рост ліку навучаючыхся ва ўсіх звеннях народнай асветы, уздым культурнага будаўніцтва. «За годы другой пяцігодкі ў СССР праведзена сапраўдная культурная рэвалюцыя». (З тэзісаў даклада таварыша Молатава на XVIII з'ездзе ВКП(б).

Перамогі другой пяцігодкі атрыманы нашай краінай пад кіраўніцтвам вялікай партыі Леніна—Сталіна, яе Сталінскага Цэнтральнага Камітэта, Савецкага Ўрада. Гэтыя перамогі атрыманы ў бязлітаснай барацьбе з рэшткамі варожых класавых элементаў, з варожымі пасланцамі капіталістычнага акружэння. Савецкі народ растаптаў нікчэмных белагвардзейскіх казявак — трацкісцка-бухарынскіх і буржуазна-нацыяналістычных шпіёнаў, дыверсантаў і шкоднікаў, подлых наймітаў фашысцкіх разведак і расчысціў шлях да далейшага руху ўперад. Поўная ліквідацыя вынікаў шкодніцтва, далейшае ўзмацненне бальшэвіцкай пільнасці ва ўсёй рабоце па будаўніцтву комунізма — такая абавязковая ўмова новых перамог у трэцім пяцігоддзі.

Паспяховае выкананне другой пяцігодкі сведчыць перад усім светам аб тым, што **ў бальшэвікоў слова не разыходзіцца са справай.** Ітогі другой пяцігодкі — бліскучая дэманстрацыя гіганцкіх **пераваг сацыялізма перад капіталізмам.**

У 1938 годзе прадукцыя ўсёй прамысловасці СССР склала 412 проц. да ўзроўню 1929 года, між тым як у краінах капіталізма прамысловая прадукцыя 1938 года склала 91 проц. ад узроўню 1929 года. Ужо адно гэта супастаўленне паказвае глыбокае бяздонне паміж двума светамі — светам квітнеючага, поўнага сіл і бадзёрасці сацыялізма і светам зажыва гніючага, паразітычнага, здыхаючага капіталізма.

Цяперашняя паласа развіцця нашай радзімы — гэта паласа завяршэння будаўніцтва бяскласавага сацыялістычнага грамадства і паступовага пераходу ад сацыялізма да комунізма. Гэта задача — грандыёзнейшая з усіх задач, якія калі-небудзь стаялі перад чалавецтвам. Каб рашыць гэту задачу ва ўмовах варожага капіталістычнага акружэння, неабходна пераадолець нямалыя трудносці. Неабходна дагнаць і перагнаць найбольш развітыя капіталістычныя краіны не толькі па ўзроўню тэхнікі вытворчасці ў прамысловасці і сельскай гаспадарцы, што ўжо дасягнута, але і ў эканамічных адносінах. Ключ да гэтага — у дасягненні высокай, сапраўды сацыялістычнай прадукцыйнасці працы ўсіх працоўных СССР, у дасягненні такой прадукцыйнасці працы, якая недасягальна для краін капіталізма. А гэта патрабуе моцнай працоўнай дысцыпліны, усямернага разгортвання сацыялістычнага спаборніцтва і стаханаўскага руху, павышэння якасці гаспадарчага кіраўніцтва.

Трэцяя сталінская пяцігодка азначае **новы гіганцкі крок па шляху да поўнага таржаства комунізма.** Сацыялізм у нашай краіне развіваецца на сваёй уласнай, ім самім створанай аснове. Гэта надае нашаму руху магутны размах і непераможную сілу. У лічбах трэцяга пяцігадовага плана ўвасоблен упэўнены, мерны поступ першага ў свеце сацыялістычнага грамадства, ужо ўспеўшага палітычна і эканамічна канчаткова ўстаць на свае ўласныя ногі. Кожная з гэтых лічбаў — страла надзвычайнай сілы, пушчаная ў стан ворагаў комунізма.

Тэзісы даклада таварыша В. М. Молатава на XVIII з'ездзе ВКП(б), адобраныя ў асноўным Палітбюро ЦК ВКП(б), прадугледжваюць рост прамысловай прадукцыі за трэцюю пяцігодку на 88 проц. Гэта азначае сярэднегадовы прырост па ўсёй прамысловасці — 13.5 проц., прычым па вытворчасці сродкаў вытворчасці — 15,2 проц., а па вытворчасці прадметаў спажывання — 11 проц. Калі ў годы першай пяцігодкі сярэднегадовы прырост прамысловай прадукцыі складаў 5,5 мільярда рублёў, то ў годы трэцяй пяцігодкі сярэднегадовы прырост прамысловай прадукцыі складае амаль 17 мільярдаў рублёў!

Трэцяя сталінская пяцігодка — гэта пяцігодка магутнага росту сацыялістычнай індустрыі, прагрэса і ўдасканальвання яе тэхнічнай базы, усямернага ўмацавання абараназдольнасці нашай сацыялістычнай радзімы. Быстры рост машынабудаўніцтва прызван забяспечыць унядрэнне перадавой тэхнікі ва ўсе галіны народнай гаспадаркі і для ўсіх відаў абароны СССР. Трэцяя пяцігодка — пяцігодка ўмацавання паліўнай базы СССР, далейшага росту электрагаспадаркі і стварэння значных рэзерваў электрычных магутнасцей, пяцігодка хіміі, спецыяльных сталей, пяцігодка росту чорнай і каляровай металургіі, магутнага ўздыму лясной, лёгкай і харчовай прамысловасці, усямернага развіцця мясцовай прамысловасці і промкааперацыі.

Трэцяя сталінская пяцігодка ставіць вялікія, пачэсныя задачы перад сацыялістычнай сельскай гаспадаркай. Яна прадугледжвае рост прадукцыі ва ўсёй сельскай гаспадарцы на 53 процанты, сярэднегадовы збор зярна ў размеры 7 мільярдаў пудоў, далейшы росквіт вытворчасці тэхнічных культур, прырост пагалоўя жывёлы і рост таварнай прадукцыі жывёлагадоўлі ў размерах, поўнасцю забяспечваючых вырашэнне праблемы жывёлагадоўлі ў СССР.

Трэцяя сталінская пяцігодка знамянуе далейшы ўпэўнены рост сацыялістычнага транспарта і сувязі. Армія чыгуначнікаў і воднікаў атрымлівае баявую праграму дзеянняў на карысць сацыялістычнай радзімы.

Праграма трэцяй пяцігодкі прадугледжвае велізарнае расшырэнне вытворчага апарата нашай краіны. Аб'ём капітальных работ па народнай гаспадарцы запланіраван у размеры 180 мільярдаў рублёў супроць 115 мільярдаў рублёў за другую пяцігодку. Ва ўвесь рост пастаўлены задачы рацыянальнага, роўнамернага **сацыялістычнага размяшчэння прадукцыйных сіл.** У тэзісах даклада таварыша В. М. Молатава ўказваецца, што **«у размяшчэнні новага будаўніцтва** ў трэцяй пяцігодцы па раёнах СССР неабходна выходзіць з набліжэння прамысловасці да крыніц сыравіны і раёнаў спажывання ў мэтах ліквідацыі нерацыянальных і празмерна дальніх перавозак, а таксама далейшага ўздыму ў мінулым эканамічна адсталых раёнаў СССР». Шырокі пераход да пабудовы сярэдніх і невялікіх прадпрыемстваў ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі, рашучая барацьба з гігантаманіяй у будаўніцтве забяспечыць паскарэнне тэрмінаў будаўніцтва і расканцэнтраванне новых прадпрыемстваў па асноўных эканамічных раёнах краіны. Тэзісы ва ўсёй сілай высоўваюць задачу стварэння буйных дзяржаўных рэзерваў, перш за ўсё па паліву, электраэнергіі, транспарту, некаторых абаронных вытворчасцей.

Трэцяя сталінская пяцігодка ставіць перад усімі галінамі народнай гаспадаркі велізарныя задачы ў галіне прадукцыйнасці працы, якая павінна вырасці ў прамысловасці на 65 процантаў, на чыгуначным транспарце на 32 процанты, на водным транспарце на 38 процантаў, у будаўніцтве на 75 процантаў.

Першыя дзве сталінскія пяцігодкі ўжо забяспечылі вялікі ўздым матэрыяльна-культурнага ўзроўню працоўных СССР. Выкананне трэцяй пяцігодкі прынясе далейшы быстры рост дабрабыту працоўных і забяспечыць, апрача таго, матэрыяльную базу для паследуючага развіцця прадукцыйных сіл, дабрабыту і культуры нашай сацыялістычнай радзімы. «Цяпер справа ідзе не аб знішчэнні беспрацоўя і ліквідацыі жабрацтва ў вёсцы,—з гэтым мы ўжо справіліся поўнасцю і назаўсёды. Цяпер задача заключаецца ў стварэнні такога дабрабыту і павышэння культурнасці працоўных, якія адпавядаюць узросшым запатрабаванням савецкага народа, якія недасягальны для самых багатых краін капіталізма і азначаюць пачатак сапраўднага росквіту сіл сацыялізма, росквіту новай, сацыялістычнай культуры». (З тэзісаў даклада таварыша В. М. Молатава).

Прадугледжваецца павелічэнне спажывання працоўных СССР больш чым у паўтара раза, павелічэнне колькасці рабочых і служачых, рост іх заработнай платы, рост заможнасці калгаснікаў, узмацненне жыллёвага будаўніцтва.

Трэцяя сталінская пяцігодка намячае сур'ёзныя задачы ў галіне ўзняцця культурна-тэхнічнага ўзроўню рабочага класа СССР да ўзроўню работнікаў інжынерна-тэхнічнай працы.

Соцыялістычнае спаборніцтва імені XVIII з'езда ВКП(б) шырокай хваляй разліваецца па ўсяму твару СССР, новы магутны вытворчы ўздым ахапляе працоўных. Рабочыя, служачыя, інжынерна-тэхнічныя работнікі, калгаснікі, людзі навукі і мастацтва спаборнічаюць у тым, каб найбольш дастойна адзначыць буйнейшую гістарычную падзею ў жыцці краіны — скліканне XVIII з'езда ленінска-сталінскай партыі. Няма ніякага сумнення ў тым, што апублікаванне тэзісаў даклада таварыша В. М. Молатава на XVIII з'ездзе ВКП(б) выкліча новы ўздым працоўнага энтузіязма, вытворчай ініцыятывы і актыўнасці мільённых мас працоўных СССР. Кожны рабочы, калгаснік, інтэлігент навочна бачыць ітогі атрыманых перамог і шлях надыходзячага поўнага таржаства комунізма.

«Ажыццяўленне вялікіх задач трэцяга пяцігадовага плана настолькі цесна звязана з кроўнымі інтарэсамі рабочых, сялян і савецкай інтэлігенцыі, што забеспячэнне яго выканання залежыць, перш за ўсё, ад нас — комуністаў і непартыйных бальшэвікоў — кіраўнікоў, і асабліва ад нашага ўмення арганізаваць працу і ўзняць комуністычнае выхаванне працоўных». (З тэзісаў даклада таварыша В. М. Молатава).

Гіганцка вырастае роля савецкай інтэлігенцыі, савецкіх культурных сіл, якія ўзначальваюць масы працоўных у будаўніцтве комуністычнага грамадства.

Тэзісы даклада таварыша В. М. Молатава на XVIII з'ездзе ВКП(б) будуць з радасцю сустрэты прыяцелямі Савецкага Саюза ва ўсім свеце. Усё прагрэсіўнае, перадавое чалавецтва, якое бачыць у СССР маяк новага свету, будзе вітаць трэцюю пяцігодку, як веху выключнага значэння на гістарычным шляху развіцця новага, комуністычнага грамадства. Сіла гэтай велічнай праграмы ў тым, што яна пабудавана на аснове непераможнага вучэння Маркса—Энгельса—Леніна—Сталіна.

«ПРАВДА».

*) Сёння друкуецца ў «Звяздзе».

Замежныя водгукі на тэзісы даклада тав. Молатава

НЬЮ-ЁРК, 31 студзеня. (ТАСС). Усе амерыканскія агенцтвы і газеты коратка ізлагаюць тэзісы даклада тав. Молатава на XVIII з'ездзе ВКП(б) аб трэцім пяцігадовым плане развіцця народнай гаспадаркі СССР.

Газета «Нью-Ёрк пост» публікуе тэзісы на відным месцы пад вялікім загалоўкам: «Новы совецкі пяцігадовы план — план рэкорднага прасоўвання наперад». Газета «Уорлд тэлеграм» публікуе тэзісы пад загалоўкамі: «Совецкі Саюз прымае трэці пяцігадовы план — план велізарнага развіцця народнай гаспадаркі», «Трэці пяцігадовы план—план далейшага пераходу ад соцыялізма да комунізма». Газета «Нью-Ёрк сэн» піша: «Тэзісы даклада Молатава—ачартанне пераходу Совецкага Саюза ад соцыялізма да комунізма».

⁂

ЛОНДАН, 31 студзеня. (ТАСС). Газеты «Дэйлі тэлеграф энд Морнінг пост» і «Манчэстэр гардыян» друкуюць падрабязныя паведамленні сваіх маскоўскіх карэспандэнтаў аб тэзісах даклада таварыша Молатава на XVIII з'ездзе ВКП(б). Карэспандэнты асабліва падкрэсліваюць тую частку тэзісаў, дзе гаворыцца аб неабходнасці прадугледзіць больш быстры рост аб'ёму капітальных работ і будаўніцтва новых прадпрыемстваў ва ўсходніх і далёка-ўсходніх раёнах СССР. Карэспандэнт «Манчэстэр гардыян» указвае на велізарныя расходы, прадугледжаныя ў плане трэцяй пяцігодкі на асвету, жыллёвае будаўніцтва і іншыя соцыяльныя мэты.

Газета «Ньюс кронікл» друкуе паведамленне аб тэзісах, разасланае агенцтвамі Рэйтэр і Брытыш юнайтэд прэс. Газета асабліва выдзяляе тую частку тэзісаў, дзе гаворыцца, што СССР уступіў у трэцім пяцігоддзі ў новую паласу развіцця, у паласу завяршэння будаўніцтва бяскласавага соцыялістычнага грамадства і паступовага пераходу ад соцыялізма да комунізма.

„Н'юс кронікл" аб совецка-германскіх адносінах

ЛОНДАН, 30 студзеня. (ТАСС). Дыпламатычны аглядальнік газеты «Н'юс кронікл» Вернон Бартлет апублікаваў у гэтай газеце артыкул па пытанню аб «небяспецы совецка-германскага вбліжэння».

Бартлет указвае, што на працягу трох з палавінаю месяцаў совецкі пасол у Лондане толькі адзін раз меў магчымасць пагутарыць з міністрам замежных спраў Галіфаксам. Гэта гутарка адбылася 27 студзеня, калі совецкі пасол быў прыняты Галіфаксам для разгавору адносна прапаноў Швецыі і Фінляндыі аб умацаванні Аландскіх астравоў.

Папярэдняя гутарка 11 кастрычніка адбылася таксама па ініцыятыве совецкага пасла, які заявіў пратэст супроць паклёпніцкіх выпадаў лорда Уінтэртона.

У абодвух выпадках адбываліся агульныя разгаворы адносна еўрапейскай сітуацыі. Але той факт, што СССР не быў пастаўлен у вядомасць аб гутарках Чэмберлена ў Парыжы і Рыме, павінен яшчэ ў большай ступені пацвердзіць правільнасць меркаванняў, што цяперашні англійскі ўрад палічыў-бы за лепшае перанесці паражэнне Брытанскай імперыі, чым дабіцца перамогі з дапамогаю СССР.

Далей аглядальнік указвае, што пагадненне, заключанае Ідэнам у Маскве ў 1935 годзе аб дыпламатычным кантакце паміж Англіяй і СССР, фактычна не выконваецца. «Заслугоўвае ўвагі,—дадае аглядальнік,—што ініцыятыва новых совецка-германскіх і совецка-польскіх гандлёвых перагавораў зыходзіла з Берліна і Варшавы, а не з Масквы.

«У совецкіх кругах, — прадаўжае Бартлет,—указваюць, што іх палітыка заўсёды была палітыкай дружбы ў адносінах к любому ўраду, у якога яны сустракалі ўзаемнасць. Зараз совецкі ўрад, відаць, зусім не намеран аказаць якую-небудзь дапамогу Вялікабрытаніі і Францыі, калі апошнія акажуцца ў канфлікце з Германіяй і Італіяй. СССР мае намер дасягнуць пагаднення са сваімі суседзямі на той умове, што яны пакінуць яго ў спакоі. З пункту гледжання совецкага ўрада няма вялікай розніцы паміж пазіцыяй англійскага і французскага ўрадаў,—з аднаго боку, і германскага і італьянскага—з другога, каб апраўдаць сур'ёзную афяру ў абарону заходніх дэмакратый.

«Совецка-германскія гандлёвыя перагаворы,—піша далей Бартлет,—несумненна, выйграюць дзякуючы кампаніі, якая вядзецца некаторымі англійскімі кругамі ў карысць дэнансіравання англа-совецкага гандлёвага пагаднення. Ясна, што гэтыя перагаворы, якія, магчыма, закончацца прадастаўленнем у распараджэнне Германіі невычарпальных рэсурсаў харчавання на выпадак вайны, маюць таксама і палітычнае значэнне».

Было-б надзвычай неблагаразумна меркаваць, заканчвае Бартлет, што існуючыя зараз разнагалоссі паміж Масквой і Берлінам абавязкова астануцца нязменным фактарам міжнароднай палітыкі.

Гераічная барацьба рэспубліканскай арміі

ПАРЫЖ, 30 студзеня. (ТАСС). Агенцтва Эспань паведамляе, што рэспубліканскія войскі, адступіўшы ад Барселоны, здолелі быстра па ўказанню камандвання стварыць новы фронт супраціўлення і стойка сустрэць на новых пазіцыях наступаючага праціўніка.

Усе армейскія ўстановы працуюць чотка. Органы сувязі падтрымліваюць пастаянны кантакт паміж асобнымі ўчасткамі фронта. Баявы дух і воля да барацьбы рэспубліканскай арміі па-ранейшаму непахісны.

Заява Альварэса дэль Вайо

ПАРЫЖ, 30 студзеня. (ТАСС). Іспанскі міністр замежных спраў Альварэс дэль Вайо наведаў учора раніцою Перпіньян (горад на поўдні Францыі). У гутарцы з журналістамі ён зрабіў наступную заяву:

«Становішча рэспублікі цяжкое, але рэспубліканскі ўрад рашуча спраўляецца з труднасцямі. Мы працуем над тым, каб узмацніць супраціўленне ворагу. Урад поўны рашымасці прадаўжаць барацьбу. Учора ўрад прыняў дэлегацыю з Мадрыда, прыбыўшую на самалёце ў Фігерас, якая заявіла, што ў цэнтральнай зоне рэспубліканскай Іспаніі дух супраціўлення інтэрвентам і мяцежнікам ні ў якай меры не аслаблен. Увесь іспанскі народ супроць тых, хто прадае яго бацькаўшчыну інтэрвентам».

На франтах у Іспаніі

Усходні фронт

Агенцтва Эспанья перадае афіцыяльную зводку іспанскага міністэрства абароны аб становішчы на франтах 30 студзеня. У зводцы гаворыцца, што націск праціўніка прадаўжаўся на працягу ўсяго дня ва ўсіх сектарах каталонскага фронта. Рэспубліканскія войскі аказваюць гераічнае супраціўленне італьянскім дывізіям і войскам мяцежнікаў, якія дзейнічаюць пры інтэнсіўным падтрыманні італа-германскай авіяцыі.

Ярасныя сражэнні адбываюцца ў зонах Санта Марыя, Мойа і Кальдас дэ Монтбуі.

На поўнач ад Матара рэспубліканскія войскі адбілі 4 атакі інтэрвентаў, якія адступілі на свае зыходныя пазіцыі.

На іншых франтах становішча без змен.

Пратэст супроць затрымання на французскай граніцы добраахвотнікаў інтэрнацыянальных брыгад

ПАРЫЖ, 30 студзеня. (ТАСС) Газета «Юманітэ» піша, што на працягу больш трох тыдняў 1.500 добраахвотнікаў інтэрнацыянальных брыгад затрымліваюцца на французскай граніцы ў сувязі з тым, што французскія ўлады перашкаджаюць іх эвакуацыі ва Францыю. Газета падкрэслівае цяжкія ўмовы, у якіх знаходзяцца добраахвотнікі, і заяўляе рэзкі пратэст супроць пазіцыі французскага ўрада ў гэтым пытанні.

Камітэт дапамогі байцам рэспубліканскай Іспаніі накіраваў пісьмо главе ўрада Даладʼе, у якім таксама адзначае цяжкія ўмовы былых добраахвотнікаў інтэрнацыянальных брыгад у сувязі з адмаўленнем французскага ўрада дапусціць іх на французскую тэрыторыю.

Камітэт патрабуе, каб французскі ўрад без замаруджвання прапусціў праз французскую тэрыторыю ўсіх добраахвотнікаў.

Рэпрэсіі супроць рабочых ва Францыі

ПАРЫЖ, 30 студзеня. (ТАСС). Французскі рабочы друк паведамляе, што 28 студзеня ў Клермонферане (дэпартамент Пюі дэ Дом) трыбунал асудзіў вялікую колькасць рабочых за ўдзел ва ўсеагульнай забастоўцы 30 лістапада. Так, напрыклад, сакратар профсаюза рабочых хімічнай прамысловасці Маршадʼе прыгавораны да 18 месяцаў турэмнага зняволення; сакратар профсаюза рабочых харчовых прадпрыемстваў — да 1 года турмы; два сакратары гэтага-ж профсаюза — да 8 месяцаў турмы кожны. Апрача таго, 12 рабочых прысуджаны да турэмнага зняволення тэрмінам ад 3 да 5 год.

Рабочы друк пратэстуе супроць гэтых рэпрэсій і патрабуе ўсеагульнай амністыі для ўсіх асуджаных за ўдзел у забастоўцы.

Ваенныя дзеянні ў Кітаі

У цэнтральным Кітаі

У паўночнай частцы правінцыі Цзянсі 28 студзеня кітайскія войскі пачалі наступленне і, не гледзячы на ўпорнае супраціўленне японцаў, адцяснілі праціўніка на паўночны бераг ракі Сюхэ. У рэзультаце рукапашных атак кітайскім часцям удалася прарваць лінію японскай абароны ў некалькіх месцах. Баі прадаўжаюцца. Абедзве стараны панеслі вялікія страты. Кітайцы захвацілі трафеі, у тым ліку вялікую колькасць боепрыпасаў.

Напярэдадні 21-й гадавіны Чырвонай Арміі. Удзельніца царыцынскіх баёў 1-й Коннай арміі ўрач-ордэнаносец Ш. Г. Хацімская расказвае дзецям рабочых Гомельскага чыгуначнага вузла аб баях над Царыцынам. Фото С. Грыня.

Выбары у Акадэмію навук СССР

Гутарка з прэзідэнтам Акадэміі В. Л. Камаровым

Пасля сканчэння выбараў у Акадэмію навук СССР прэзідэнт Акадэміі акад. В. Л. Камароў у гутарцы з супрацоўнікам ТАСС заявіў:

— Толькі што закончыўшыяся выбары новых акадэмікаў і членаў-карэспандэнтаў прадстаўляюць адзін з найбольш значных этапаў у жыцці Акадэміі. У нашы рады ўліліся новыя творчыя навуковыя сілы.

Сярод акадэмікаў упершыню з'яўляюцца лепшыя, найбольш выдатныя прадстаўнікі совецкай медыцыны.

У радах акадэмікаў з'явіліся таксама віднейшыя фізікі, хімікі, вучоныя-транспартнікі, тыя, хто сваімі навуковымі поспехамі спрыяюць вырашэнню найбольш актуальных праблем народнагаспадарчага жыцця нашай краіны.

Прайшоўшыя выбары новых акадэмікаў і членаў-карэспандэнтаў з'явіліся своеасаблівым аглядам нашых навуковых кадраў. Гэты агляд выявіў навуковы і грамадскі твар новых вучоных, якія выраслі і развіліся ва ўмовах соцыялістычнай эпохі. Хіба не паказальна для росквіту совецкай культуры каларытнейшая фігура маладога вучонага-матэматыка С. Л. Собалева, які паспеў ужо стварыць сваю навукова-тэарэтычную школу. А вучоны біёлаг Л. С. Штэрн—першая жанчына-акадэмік! Дзе і ў якіх умовах, акрамя совецкіх, магчым такі рост навуковых кадраў!

З сёнешняга дня наш калектыў замест 80 акадэмікаў налічвае 136. Прыток новых сіл абавязвае Акадэмію да многага. Мы павінны працаваць цяпер значна лепш, прадукцыйней. Перад совецкай навукай стаіць мноства актуальных, жыццёвых праблем. Мы павінны стаць сапраўднымі прадстаўнікамі самай перадавой навукі ў свеце, той навукі, якая цалкам, безраздзельна аддае сябе на служэнне працоўнаму народу.

Першым крокам на гэтым шляху будуць творчыя дасягненні, з якімі мы, акадэмікі, сустрэнем XVIII з'езд ВКП(б). Разам з усёй краінай, з усёй інтэлігенцыяй мы азнаменуем прадстаячы партыйны з'езд перамогамі на фронце працы і навукі.

Вечары беларускай культуры ў Маскве

Брацкая сувязь

МАСКВА, 31 студзеня. (Спец. кар. «Звязды»). Вечары беларускай культуры ў Маскве з усёй відавочнасцю дэманструюць непарушную брацкую дружбу народаў Совецкага Саюза. Беларуская дэлегацыя атрымала шматлікія запрашэнні наведаць заводы, ВНУ, армейскія клубы і т. д.

30 студзеня праведзены два вечары. Вечар у клубе Маскоўскага дзяржаўнага універсітэта пачаўся кароткай прамовай маскоўскага паэта Алексея Суркова. Паведамленне аб беларускай літаратуры зрабіў пісьменнік-пагранічнік І. Шапавалаў. Свае творы чыталі беларускія паэты Янка Купала, Пятрусь Броўка, Пятро Глебка, К. Крапіва, А. Куляшоў, З. Аксельрод, Г. Камянецкі, Э. Агняцвет.

Надзвычай цёпла былі сустрэты прадстаўнікі беларускага мастацтва — народная артыстка БССР Л. П. Александроўская і заслужаны артыст рэспублікі Балоцін. Яны выконвалі беларускія народныя песні.

Другі вечар у простай таварыскай абстаноўцы адбыўся ў Цэнтральным доме журналіста. Работнікі друку сталіцы горача віталі прадстаўнікоў беларускай літаратуры і мастацтва.

У Маскоўскім клубе пісьменнікаў адкрыта невялікая выстаўка беларускай скульптуры, жывапісі, графікі. На выстаўцы прадстаўлены эскізы да скульптур «Маркс і Энгельс», «Ленін і Сталін» заслужанага дзеяча мастацтваў Азгура, карціны Ю. М. Пэна, работы мастакоў Кругера, Волкава, Лейтмана, Ахрэмчыка, Бразера, Пашкевіча, Зайцава і іншых.

П. КАВАЛЕЎ.

10-ы тыраж пазыкі другой пяцігодкі

17 і 18 лютага ў Пермі адбудзецца 10-ы тыраж выйгрышаў пазыкі Другой пяцігодкі (выпуск чацвертага года).

У дзесятым тыражы разыгрываецца 1.130.000 выйгрышаў на суму 184.420.000 рублёў.

Шэфства над сельскімі лячэбнымі ўстановамі

Буйнейшыя клінікі і бальніцы сталіцы БССР шэфствуюць над раённымі і сельскімі бальніцамі і медыцынскімі ўчасткамі.

Вялікую работу праводзіць у Асіповіцкім раёне, Магілеўскай вобласці, другі клінічны гарадок, дзе галоўным урачом тав. А. М. Брук. Лепшыя спецыялісты клінічнага гарадка сістэматычна выязджаюць у раён для азнаямлення з работай мясцовых лячэбных устаноў і аказання дапамогі раённым і сельскім урачам. За прайшоўшы год па ініцыятыве шэфа ў Асіповічах праведзена 15 навуковых раённых канферэнцый медыцынскіх работнікаў, у тым ліку спецыяльная канферэнцыя па пытаннях пераліванія крыві. Прафесары, дацэнты, асістэнты, прыехаўшыя з Менска, прачыталі лекцыі па розных праблемах совецкай медыцыны. Прафесар Б. І. Трусевіч прачытаў лекцыі на тэмы: «Прафілактыка і лячэнне малярыі», «Аб прычынах захворвання сэрца», «Захворванні нырак і метады лячэння», прафесар А. Е. Мангейм на тэму—«Захворванне страўніка і лячэнне», дацэнт Р. І. Лапідус на тэму — «Вострае захворванне брушной поласці і лячэнне» і інш.

Удзельнікамі канферэнцыі былі медыцынскія работнікі раённага цэнтра і сяла.

Урачы клінік — тэрапеўтычнай і вуха, горла і носа 51 раз выязджалі ў парадку шэфства ў Асіповіцкі раён. Кожную шасцідзенку туды-ж выязджаў спецыяліст-хірург для кансультацыі мясцовых урачоў і аказання дапамогі пры складаных хірургічных аперацыях. Клінічны гарадок падрыхтаваў тры медыцынскіх сястры для асіповіцкай і свіслацкай бальніц.

Навуковая канферэнцыя, прысвечаная Т. Г. Шэўчэнка

Прэзідыум Акадэміі навук БССР рашыў склікаць у сакавіку навуковую канферэнцыю, прысвечаную 125-годдзю з дня нараджэння вялікага украінскага паэта Т. Г. Шэўчэнка. На канферэнцыі будуць заслуханы даклады на тэмы: «Творчасць Т. Г. Шэўчэнка» (праф. Дабрынін), «Творчасць Т. Г. Шэўчэнка і беларуская літаратура» (акадэмік Колас), «Т. Г. Шэўчэнка ў беларускім фальклоры» (тав. Грынблат). Прадстаўнік Акадэміі навук УССР прачытае даклад на тэму «Значэнне творчасці Т. Г. Шэўчэнка ў развіцці украінскай літаратурнай мовы».

Інстытут літаратуры і мовы Акадэміі навук БССР вылучыў групу навуковых работнікаў для выступленняў з дакладамі аб творчасці Шэўчэнка на прадпрыемствах, ва ўстановах і ў калгасах БССР.

Авалодваюць ваджэннем матацыкла і аўтамабіля

У Менску пры аўтамотаклубе і ў дзесятках гурткоў на прадпрыемствах і ў навучальных установах 1.440 чалавек моладзі авалодваюць ваджэннем матацыкла і аўтамабіля. Да дня 21-й гадавіны Чырвонай Арміі і Ваенна-Марскога Флота адбудзецца выпуск гурткоў.

Аўтамотаклубам намечана правесці за зімовы перыяд рад спартыўных мерапрыемстваў. Будуць праведзены спаборніцтвы аўтамабілістаў і матацыклістаў з лыжнікамі на буксіры, усебеларуская ваенізаваная матацыклетная звёздная эстафета па Менскай вобласці і жаночы ваенізаваны прабег па маршруту Менск—Чэрвень—Менск.

Суд

Патуральнік прагульшчыкам

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Рабочыя гомельскага тлушчакамбіната Паўлаў і Ільічоў зарэкамендавалі сябе на прадпрыемстве як дэзарганізатары вытворчасці. Паўлаў, напрыклад, 2 студзеня зусім без уважлівых прычын спазніўся на работу на 40 мінут. Яшчэ да гэтага за ім лічыцца рад прагулаў. Ільічоў таксама сістэматычна парушаў працоўную дысцыпліну. 6 студзеня ён без уважлівых прычын не выйшаў на работу.

Лепшыя стаханаўцы і майстры камбіната ўказвалі дырэктару Кірзнеру, што да дэзарганізатараў вытворчасці трэба прымаць самыя суровыя меры ўздзеянічання. Аднак Кірзнер не звяртаў на гэта ўвагі. Прагульшчыкі былі пакінуты на рабоце і аддзеляліся нязначнымі спагнаннямі.

Справа дайшла да выключна агіднага факта. У часе начной змены 3 студзеня рабочыя і майстар выявілі спячым рабочага Паньякова. Аб гэтым Кірзнер атрымаў ад майстра Чуякова дакладную. Але і тут дырэктар дапусціў ліберальныя адносіны.

Справу патуральніка прагульшчыкам Кірзнера 30 студзеня разглядаў народны суд першага ўчастка горада Гомеля пад старшынствам тав. Шадурскага.

Зняты да суда з пасады дырэктара, Кірзнер прыгавораны да аднаго года папраўча-працоўных работ.

Здарэнні

НЯШЧАСНЫЯ ВЫПАДКІ. Рабочы менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік» А. А. Гамбург прабаваў на-хаду сесці ў трамвай з левай стараны прычэпнага вагона. Ён не ўтрымаўся на пляцоўцы і папаў пад каласо трамвая. З адрэзанай нагой Гамбург быў дастаўлен у бальніцу, дзе і памёр.

Другі выпадак адбыўся з рабочым-будаўніком П. І. Астапчыкам. Будучы ў нецвярозым выглядзе, ён саскочыў на-хаду з трамвая і папаў пад каляско. Яму адрэзала абедзве нагі.

—о—

Ад рэдакцыі

14 лістапада 1937 г. у газеце «Звязда» быў змешчан артыкул Барачоўскага пад загалоўкам «Варожыя справы ў Мсціслаўскім раёне», у якім сярод іншых абвінавачваліся ў варожых справах тт. Рай і Леўчанка.

Паўторная праверка паказала беспадстаўнасць гэтага абвінавачвання.

Гэтым рэдакцыя выпраўляе сваю памылку.

—о—

Дзеннік

Сёння, у 7 гадзін вечара, у вялікай зале Дома партактыва Менгаркома КП(б)Б адбудзецца адкрытая лекцыя на тэму: «Што такое гістарычны матэрыялізм».

Лекцыю чытае прафесар Ваенна-Ветэранай Акадэміі тав. Пухоўскі.

Вык. абавязкі адказнага рэдактара **Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.**

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР
1 лютага Спектакля няма.
2 лютага Абанемент № 77.
ПАДЗЬ СЯРЭБРАНАЯ
Пачатак у 7 г. 30 м. в.
Каса адкрыта з 2 г. дня да 8 г. веч.

ДЗЯРЖАЎНЫ ЯЎРЭЙСКІ ТЭАТР БССР.
1 лютага Абанемент № 43.
ТЭВ'Е-МАЛОЧНІК
Пачатак у 8 г. веч.
Білеты—ў касе тэатра з 11—2 і з 5 г. веч.

Кінотэатр «ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА»
СЯМ'Я ОПЕНГЕЙМ

Кінотэатр «РОДИНА»
СЯМ'Я ОПЕНГЕЙМ

ДЗІЦЯЧЫ кінотэатр
1. Квітнеючая маладосць (каляровы фільм).
2. Журналы «Звездочка» №№ 5 і 6.
3. Журнал «Пионерия» № 10.
4. Аб вулічным руху.

Кінотэатр «Інтэрнацыянал»
НЕЎСТРАШЫМЫЯ

Кінотэатр «Спартак»
ВОРАГІ

Кінотэатр «НАВІНЫ ДНЯ»
1. На радзіме капітанаў.
2. Журналы Маскоўскай студыі кінохронікі №№ 4 і 5.

ТАВАРЫШЫ БРЫГАДЗІРЫ, ПАЛЯЎНІЧЫЯ І ЛАЎЦЫ!
15 лютага 1939 года
КАНЧАЕЦЦА ТЭРМІН ПАЛЯВАННЯ.
АРГАНІЗУЙЦЕ У АСТАУШЫЯСЯ ДНІ МАСАВЫ ШТОДЗЕННЫ ВЫХАД УСІХ ПАЛЯУНІЧЫХ-ЛАУЦОУ НА ПАЛЯВАННЕ.
ДОБРАЯКАСНА АПРАЦОЎВАЙЦЕ ШКУРКІ.
Не затрымлівайце пушніну і мехавую сыравіну, а ЗДАВАЙЦЕ ЗАГОТПУНКТАМ БЕЛЗАГОТПУШНІНЫ.
ТАВАРЫШЫ ПАЛЯУНІЧЫЯ, ЛАУЦЫ І КАЛГАСЫ.
Правядзіце рашучую барацьбу з ваўкамі — драпежнікамі жывёлы.
СКАРЫСТАЙЦЕ ГЭТЫ СПРЫЯЮЧЫ ЧАС ПРАВЯДЗЕННЕМ АБЛАЎ НА ВАЎКОЎ І ЛОЎ ІХ КАПКАНАМІ.
ТАВАРЫШЫ БРЫГАДЗІРЫ І ПАЛЯУНІЧЫЯ!
Вядзіце барацьбу з браканьерствам. Гэтым самым захаваеце прыплод маладых звераў, што дасць павелічэнне мехавых і сыравінных рэсурсаў нашай прамысловасці.
Не дапускайце спекуляцыі і кустарнай апрацоўкі пушніны.
Захоўвайце і не знішчайце каштоўныя віды звераў — бабра і усурыйскага енота, на якія паляванне забаронена.
Знішчайце брадзячых кошак і сабак, якія наносяць шкоду паляўнічай гаспадарцы.
КАЛГАСЫ, КАЛГАСНІКІ І ПАЛЯУНІЧЫЯ!
РАЗВОДЗЬЦЕ Ў СЯБЕ КРОЛІКАЎ. Кантрактуйце і купляйце жывых кролікаў на загатпунктах Белзаготпушніны і Заготжывёлы.
Гэтым самым дадзіце сыравіну мясной і мехавай прамысловасці і павысіцца ваша даходнасць.
БЕЛЗАГОТПУШНІНА.

ДА ВЕДАМА ПАКУПНІКОЎ!
З 1 лютага г. г.
ЧАС ГАНДЛЮ
У МЕНУНІВЕРМАГУ (ГУМ)
(Совецкая, 43)
і ў дзіцячым філіяле
(рог вул. Ленінскай і Совецкай)
УСТАНОЎЛЕН
з 10 г. ран. да 6 г. 45 м. веч.
ДЫРЭКЦЫЯ.

ШВЕЙНАЯ ФАБРЫКА „КІМ"
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА ЗАКАЗЧЫКАЎ, што
ПРЫЁМ ЗАКАЗАЎ
з матэрыялу заказчыкаў
праводзіцца штодзенна
ВА УНОЎ АБСТАЛЯВАНЫМ ПРЫЁМНЫМ ПУНКЦЕ
па вул. Максіма Горкага, 33.
ДЫРЭКЦЫЯ.

Адміністрацыя, мясцком і калектыў Менаблспажыўсаюза выражаюць спачуванне супрацоўніку А. С. ШЭРРУ па поваду пасцігшага яго гора—смерці БАЦЬКІ.

ПРЫ ДОМЕ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ БССР
АРГАНІЗУЕЦЦА
САМАДЗЕЙНЫ СІМФАНІЧНЫ АРКЕСТР
пад кіраўніцтвам заслужанага артыста рэспублікі А. Л. БЕССМЕРТНАГА.
ЗАПІС ЖАДАЮЧЫХ УДЗЕЛЬНІЧАЦЬ У АРКЕСТРЫ, ГРАЮЧЫХ НА СМЫЧКОВЫХ І ДУХАВЫХ (медных і драўляных) ІНСТРУМЕНТАХ ПРАВОДЗІЦЦА Ў ДОМЕ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ БССР (Дом урада, пакой № 604, 6 паверх, левае крыло), з 10 да 4 гадзін дня. Даведкі па тэлефону № 22-738.
ДОМ НАРОДНАЙ ТВОРЧАСЦІ БССР.

НА ПАДСТАВЕ ПАСТАНОВЫ ЦВК І СНК СССР ад 9 верасня 1934 г.
„АБ МЕРАХ і ВАГАХ",
ПРАПАНУЕЦЦА ўсім асобам, прадпрыемствам і арганізацыям, якія згатаўляюць і рамантуюць вагавымяральныя прыборы, падлягаючыя праверцы і кляйменню,
ЗАРЭГІСТРАВАЦЦА ВА ЎПРАЎЛЕННЯХ МЕР І ВАГАЎ ДА 1 ЛЮТАГА 1939 г.
УПРАЎЛЕННІ ЗНАХОДЗЯЦЦА Ў НАСТУПНЫХ ГАРАДАХ:
У МЕНСКУ, ГОМЕЛІ, ВІЦЕБСКУ, МАГІЛЕВЕ І КАЛІНКАВІЧАХ.
За ўхіленне прадпрыемстваў — арганізацый, ад рэгістрацыі, ДА КІРАЎНІКОЎ БУДУЦЬ ПРЫМЕНЕНЫ СПАГНАННІ, ВЫНІКАЮЧЫЯ З ПАСТАНОВЫ ЦВК І СНК СССР
В. а. упаўнаважанага камітэта па справах мер і вымяральных прыбораў пры СНК СССР па БССР—ЧЭНЧЫКАЎ.

Менская аўтаматычная тэлефонная станцыя
(вул. Карла Маркса, 12)
ДАВОДЗІЦЬ ДА ВЕДАМА УСІХ АБАНЕНТАЎ, што
з 25 студзеня па 10 лютага г. г.
праводзіцца праверка абанентаў АТС
на прадмет выдання новага СПРАВАЧНІКА
(СПІСА АБАНЕНТАЎ) на 1939 год.
АТС ПРОСІЦЬ ПРЫСЛАЦЬ ВЕСТКІ АБ МАЮЧЫХСЯ ТЭЛЕФОНАХ ПА НАСТУПНАЙ ФОРМЕ:

Для прадпрыемстваў і ўстаноў				Кватэрныя тэлефоны		
Назва арганізацыі	№№ тэлефонаў	Назва цэха, аддзела, сектара і г. д.	АДРАС	№№ тэлефонаў	Прозвішча, імя і імя па бацьку	АДРАС

УВАГА: Весткі павінны быць абавязкова падпісаны адказнай асобай, з прыкладаннем штампа або пячаткі арганізацыі.
АБАНЕНТЫ, НЕ ПРЫСЛАЎШЫЯ ГЭТЫХ ВЕСТАК ДА ЎКАЗАНАГА ТЭРМІНУ, НЕ БУДУЦЬ ЗМЕШЧАНЫ Ў СПІС, І ПРЭТЭНЗІІ ПА ГЭТЫХ ПЫТАННЯХ РАЗГЛЯДАЦЦА НЕ БУДУЦЬ.
ДЫРЭКЦЫЯ АТС.

Уп. Галоўлітбела № Т—804. Менск, друкарня «Звязды», Совецкая, 49. М., М., Ш.